

JAARVERSLAG 1998

VAN DE

STICHTING TOEZICHT EFFECTENVERKEER

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	5
1. Wet toezicht effectenverkeer 1995	8
1.1 Markontwikkelingen	8
1.2 Toezicht primaire markt	9
1.2.1 Primaire markt AEX	9
1.2.2 Primaire markt BB	10
1.2.3 Periodieke informatievoorziening	11
1.3 Beurstoezicht	12
1.3.1 AEX	12
1.3.2 AEX-Agrarische Termijnmarkt N V	12
1.3.3 Toezicht effectenafwikkelingssystemen	13
1.3.4 Internationale samenwerking tussen beurzen	14
1.3.5 Onderzoeken gebruik van voorwetenschap	15
1.4 Het toezicht op effecteninstellingen	16
1.4.1 Reikwijdte toezicht	16
1.4.2 Vergunningen en verklaringen van geen bezwaar	17
1.4.3 Oneigenlijke constructies vergunningen	18
1.4.4 Toezicht op kapitaaltoereikendheid	18
1.4.5 Soorten onderzoeken bij effecteninstellingen	19
1.4.6 Uitkomsten onderzoeken	19
1.4.7 Maatregelen naar aanleiding van overtredingen	21
1.4.8 Effecteninstellingen zonder vereiste vergunning	21
1.4.9 Toezicht op kredietinstellingen	22
1.4.10 Toezicht op cliëntenremisters	22
1.4.11 Buitenlandse effecteninstellingen	23
1.5 Consequenties euro	24
1.6 Millennium	25
2. Wet melding zeggenschap in ter beurze genoteerde vennootschappen 1996	27
2.1 Overzicht van in 1998 gedane meldingen	27
2.2 Achterwege laten van de openbaarmaking	28
2.3 Controle en handhaving	28
2.4 Kenbaarheid van meldingen	28

3.	Regelgeving en Beleid	29
3.1	Algemeen	29
3.2	Wetsvoorstel Herijking Wte 1995	30
3.2.1	Nadere regeling toezicht effectenverkeer 1999	30
3.2.2	Reclameregels	32
3.3	Wet gebruik voorwetenschap	32
3.4	Beleggerscompensatieregeling	34
3.5	Wetsvoorstel dwangsom en bestuurlijke boete	35
3.6	Nota Integriteit Financiële Sector	35
3.6.1	Algemeen	35
3.6.2	Financieel expertise centrum	37
3.7	Betrouwbaarheid en deskundigheid	37
3.8	Koersmanipulatie	38
3.9	Gegevens ingevolge Besluit politieregisters	38
3.10	Melding ongebruikelijke transacties	39
4.	Internationale samenwerking	40
4.1	Forum of European Securities Commissions (FESCO)	40
4.2	International Organisation of Securities Commissions (IOSCO)	40
5.	Stichting Toezicht Effectenverkeer	44
5.1	Bestuur	44
5.2	Personeel en organisatie	44
5.3	Informatisering en Automatisering	46
5.4	Financien	46
6.	Jaarrekening	48
6.1	Balans per 31 december 1998	48
6.2	Exploitatie-overzicht over 1998	49
6.3	Toelichting behorende bij de jaarrekening 1998	50
6.3.1	Algemeen	50
6.3.2	Balans en exploitatierekening	51
6.3.3	Niet uit de balans blijvende verplichtingen	54
6.4	Accountantsverklaring	55
Bijlagen		
1.	Belangrijkste huidige en voormalige hoofd- en nevenfuncties van de bestuursleden	56
2.	Aantal geregistreerde effecteninstituten per 31 december 1998	58
3.	Verzamelde statistische gegevens inzake de Wet melding zeggenschap in ter beurze genoteerde vennootschappen per 31 december 1998	59

INLEIDING

Ook in 1998 heeft in de westerse wereld de groei van de effectenhandel zich verder doorgezet. De bewegelijkheid van de koersen is eveneens groot geweest, vooral onder invloed van de financiële crises in de Aziatische landen en Rusland. Deze ontwikkeling heeft zijn sporen nagelaten op de effectenmarkten. Ook in Nederland kon een aantal marktpartijen de risico's van de koersbewegingen niet meer dragen, wat leidde tot forse verliezen bij hun financiers. Hierdoor hebben enkele daarvan besloten hun clearing-activiteiten te verminderen of zelfs geheel stop te zetten. Over de hele linie heeft het belang van een goed intern risicomanagement nog verder aan gewicht gewonnen.

De grote invloed van snel optredende veranderingen op de financiële markten benadrukt het belang van coordinatie tussen de toezichthouders. Uitsluitend sectorgevoelig toezicht is niet langer passend in een tijd waarin de handel grensoverschrijdend is en financiële producten steeds meer de scheidslijnen van het toezicht op de betrokken sector overschrijden. De STE steunt in dit verband de voorstellen, die de Minister van Financiën onlangs in zijn nota over de vormgeving van het financiële toezicht heeft gedaan. Deze komen er op hoofdlijnen op neer dat de drie financiële toezichthouders in Nederland, De Nederlandsche Bank (DNB), de Verzekeringkamer (VK) en de STE, hun eigen verantwoordelijkheid blijven houden voor hun sectorale onderwerpen. Ten aanzien van sectoroverschrijdende onderwerpen, bijvoorbeeld integriteit, zal een overlegorgaan dat in de toezichtwetten wordt verankerd, voor coordinatie zorg dragen. Met de samenwerking tussen de financiële toezichthouders zijn overigens al goede vorderingen (zie verder paragraaf 3.6) gemaakt op het terrein van de integriteitsbevordering in de financiële sector.

In Nederland is een volledige eenheid bereikt in de regelgeving voor de effecteninstellingen en de verantwoordelijkheid voor de naleving daarvan. Met de invoering van de nieuwe Nadere Regeling toezicht effectenverkeer per 1 februari 1999 is de STE, ook formeel, als enige instantie verantwoordelijk voor het toezicht op alle effecteninstellingen. Het tot dan toe nog bestaande onderscheid tussen instellingen die tot Amsterdam Exchanges (AEX) zijn toegelaten en instellingen in het buitenbeurs-segment is geheel verdwenen. De STE zal in de komende periode erop toezien dat ook de interne structuur van grote instellingen, zoals kredietinstellingen, zich conformeert aan de bepalingen van de nieuwe Nadere Regeling. De controle-inspanningen voor de naleving van de regels zullen worden opgevoerd; het personeelsbestand van de STE zal daartoe verder worden uitgebreid.

Ook op internationaal niveau zullen de afstemming van regels en de samenwerking tussen toezichthouders moeten worden versterkt. Wanneer dit onvoldoende gebeurt, zal

dit afbreuk doen aan een goede functionering van de markten en de slagvaardigheid van het toezicht. De internationale integratie van de handel gaat onverminderd snel door, hetgeen noopt tot verhoging van het tempo in de samenwerking tussen toezichthouders; overigens moge duidelijk zijn dat de toezichtsregels in de regel de marktontwikkelingen volgen. Als voorbeeld kan men hierbij wijzen op de ontwikkeling waarbij een aantal beurzen in Europa - mede onder invloed van de euro - op korte termijn een beslissing zal nemen over het aangaan van allianties. Het gevolg van deze allianties zal zijn dat de toezichthouders de uitoefening van hun toezicht hieraan dienen aan te passen; uiteraard is het niet de bedoeling dat deze aanpassing zal leiden tot een belemmering van de totstandkoming van bedoelde allianties. Een punt van aandacht hierbij is dat veel beurzen in Europa, juist nu vanwege het belang van een goede positionering in de toekomstige beursallianties, in een toenemende concurrentie met elkaar zijn verwickeld. Hierdoor zal meer aandacht moeten worden besteed aan gelijkwaardige toezichtseisen, in het bijzonder ten aanzien van het toezicht op de primaire markten (uitgifte en notering van effecten). In Europees verband is de harmonisatie van de regels voor uitgevende instellingen achter gebleven bij de marktontwikkelingen, terwijl de wijze waarop het toezicht op de naleving van deze regels wordt uitgevoerd, uiteen loopt. In sommige Europese landen dragen de beurzen daarvoor zelf de verantwoordelijkheid, in andere landen zijn dit de onafhankelijke toezichthouders. Dit is een onderwerp dat zich bij uitstek leent voor overleg binnen het Forum of European Securities Commissions (FESCO), waarin sedert 1998 de Europese effectentoezichthouders streven naar betere coördinatie van hun werkzaamheden.

Met de recente totstandkoming van de Nadere Regeling toezicht effectenverkeer 1999 zal de STE beslist geen pas op de plaats kunnen maken. Ten eerste zal de uitvoering van deze nieuwe regelgeving veel inspanning van haar - maar ook van de bedrijfstak zelf - vergen. Van haar kant zal de STE, waar nodig, duidelijke beleidsregels ten aanzien van de toepassing van de regelgeving publiceren, hiermee zal het inzicht in de toezichtseisen worden bevorderd.

Ten tweede leidt de invoering van nieuwe wetgeving tot uitbreiding van het takenpakket van de STE. Genoemd kan hier worden de invoering van de Wet gebruik voorwetenschap, deze wet regelt ondermeer de melding en de openbaarmaking van tiansacties door insiders bij genoteerde ondernemingen. Deze grotere transparantie van de handel draagt bij aan het voorkomen van het gebruik van voorkennis en daarmee ook aan de integriteit in de effectenhandel.

Ook treft de STE voorbereidende maatregelen voor de uitvoering van het Wetsvoorstel dwangsom en bestuurlijke boete waarmee haar sanctiemogelijkheden ten aanzien van overtredingen van de effectenwetgeving worden uitgebreid.

Voorts is naar het oordeel van de STE het proces van snelle modernisering van de effectenregelgeving bepaald nog niet ten einde. Zo ontbeert Nederland, anders dan de meeste Europese landen, een goed stelsel van afdwingbare spelregels voor een ordelijk

verloop van openbare biedingen. Het is wenselijk dat Nederland op dit gebied niet achterblijft bij elders gebruikelijke voorschriften, zoals de bepaling dat een partij die een substantieel belang heeft verworven in een genoteerde onderneming, verplicht wordt een bod op alle aandelen van deze onderneming uit te brengen.

De bovengenoemde gewijzigde regelgeving met de uitbreiding van de toezichtsverantwoordelijkheid naar alle AEX-instellingen en de invoering van nieuwe regelgeving hebben als consequentie dat het aantal personeelsleden van de STE verder zal toenemen. Door de huidige (krappe) situatie op de arbeidsmarkt voor gekwalificeerd personeel is een achterstand ontstaan op de door de STE gebudgetteerde uitbreiding.

Het toezicht wordt steeds meer in een formeel kader vastgelegd; de STE streeft er naar haar beleidsstandpunten in regels vast te leggen en te systematiseren. Ook krijgt het toezicht in toenemende mate een internationaal karakter. Voorts dient het effectentoezicht afgestemd te worden op ontwikkelingen in andere onderdelen van de financiële sector. Wat echter een constante blijft, is dat de STE - naast een adequate functionering van de effectenmarkten en de bevordering van de integriteit - het belang van de positie van de belegger op die markten steeds voor ogen houdt.

1. WET TOEZICHT EFFECTENVERKEER 1995

*De Wet toezicht effectenverkeer 1995 (Wte 1995) heeft als doelstelling het bevorderen van het adequaat functioneren van de effectenmarkten en de bescherming van de belegger op die markten. De Minister van Financiën heeft met de invoering van de Wte 1995 op 31 december 1995 de uitvoering van deze wet aan de STE overgedragen met uitzondering van de bevoegdheden tot het verlenen van een beurserkenning, tot het verlenen van vrijstellingen van de verbodsbe-
palingen die in de wet zijn vastgelegd en tot het beoordelen van regels voor beschermingscon-
structies en hun toepassing.*

1.1 MARKTONTWIKKELINGEN

Voor Amsterdam Exchanges N V (AEX) was 1998, ondanks de turbulentie op de Aziatische en Russische markten, een goed jaar dat in het teken stond van record-omzetten op zowel de effectenbeurs als de optiebeurs. De recordomzetten waren mede het gevolg van een groot aantal emissies in de eerste helft van 1998. Verder zorgden de verbouwing van de beursvloer, de verhuizing van de beurshandel, de invoering van de euro en de problematiek van het jaar 2000 er voor dat er sprake was van een druk en hectisch jaar, waarbij de kracht en de kwaliteit van AEX regelmatig op de proef werden gesteld.

Primaire markt

Op de primaire markt vonden in de eerste helft van 1998 veel emissieactiviteiten plaats. Door de grote belangstelling van zowel particuliere als institutionele beleggers voor emissies van jonge, veelbelovende ondernemingen werden inschrijvingen van (particuliere) beleggers vaak niet of niet volledig gehonoreerd. In dit kader wordt het toewijzingsbeleid bij emissies momenteel door AEX, die hier de bevoegde autoriteit is, onderzocht. Voorts werden beleggers door de grote belangstelling voor de nieuw te emitteren aandelen min of meer gedwongen zo snel mogelijk na opening van de inschrijvingstermijn in te schrijven op emissies. Hierdoor hadden met name particuliere beleggers minder tijd om het prospectus op te vragen en zich op grond hiervan te informeren. Na een koerscorrectie in augustus verminderde de stroom emissies overigens. Het toewijzingsbeleid bij emissies wordt door AEX als bevoegde autoriteit op de primaire markt momenteel onderzocht.

De STE hecht er aan dat beleggers zich goed moeten kunnen blijven informeren over de aangeboden effecten. Ook de in 1998 doorgevoerde versoepeling van de toelatingscriteria voor de Officiële Markt van AEX vergroot het belang van beleggers om zich adequaat te kunnen informeren over bedrijven die op deze markt effecten emitteren.

Secundaire markt

Over 1998 kende de aandelenmarkten een grote volatiliteit. Hierdoor werden zware eisen gesteld aan de risicobeheersingssystemen van de tot de AEX toegelaten instellingen. Na een opwaartse beweging van de AEX-index vanaf januari tot half juli, waarbij op 21 juli 1998 een hoogste punt werd bereikt van 1323,65 punten, zette zich een daling in. De AEX-index liep in drie maanden tijd terug naar 807,8 punten. Dit punt, tevens de laagste stand van de AEX-index in 1998, werd op 8 oktober bereikt. Vanaf half oktober liepen de koersen vervolgens weer op. Op de laatste beursdag werd de AEX-index voor de laatste keer berekend aan de hand van guldenbedragen. De slotstand bedroeg 1186,38 punten.

De omzet op de effectenbeurs steeg in 1998 met 38,7% naar f 2792 miljard. Het grootste gedeelte van deze stijging kwam voor rekening van de handel in aandelen. Deze steeg van f 1112 miljard naar f 1622 miljard. De omzet in obligaties ging licht omhoog. Het aantal transacties op de effectenbeurs steeg met meer dan 50% tot ruim twaalf miljoen.

De premieomzet op de optiebeurs steeg in 1998 met 32,8% naar ruim f 160 miljard. Het volume gemeten in aantallen contracten steeg met 30% van 50 miljoen in 1997 tot 65 miljoen in 1998. De hogere omzetten zorgden ook voor een toename in het aantal handelaren van 600 naar 800. Door de verhuizing van de optievloer werd ruimte gecreeerd voor deze toename van het aantal handelaren.

1.2 TOEZICHT PRIMAIRE MARKT**1.2.1 PRIMAIRE MARKT AEX**

AEX is de bevoegde autoriteit voor de toelating van effecten tot de officiële notering. Deze toelating is geregeld in de AEX reglementen. De STE houdt toezicht op de wijze waarop AEX haar reglementen hanteert en handhaaft. AEX dient wijzigingen in haar reglementen ter goedkeuring voor te leggen aan de STE. AEX dient eveneens dispensaties van haar toelatingseisen voor noteringen aan de STE voor te leggen.

Aanpassing toelatingscriteria Officiële Markt

In 1998 heeft AEX een haar toelatingscriteria aan voor de Officiële Markt voor certificaten en aandelen gewijzigd. Het doel van de wijziging was de toelatingscriteria meer in lijn te brengen met die van andere Europese beurzen. De wijziging is in nauw overleg met de STE tot stand gekomen. De STE heeft zich hierbij op het standpunt gesteld dat de nieuwe toelatingscriteria AEX de mogelijkheid dienen te bieden de concurrentie met andere beurzen aan te gaan zonder dat de belangen van de belegger hierbij worden geschaad. Zo blijft bijvoorbeeld de lock-up regeling, de regeling die voorziet in een verbod op het terugbrengen van het belang van bestaande (groot) aandeelhouders, van kracht, maar wordt die echter wel versoepeld. Onder de nieuwe lock-up kan onder

bepaalde voorwaarden een (groot)aandeelhouder toch zijn belang herplaatsen. De lock-up regeling gaat dan over op de nieuwe (groot)aandeelhouder. Een en ander dient uitdrukkelijk in het prospectus vermeld te worden. Op deze wijze blijven bestaande (groot)aandeelhouders voldoende betrokken bij de onderneming.

De nieuwe toelatingscriteria zijn strenger dan de eisen die in de Europese noteringsrichtlijn worden gesteld. Bij een aantal criteria is de mogelijkheid opgenomen dat AEX haar toelatingscriteria kan verlagen naar het niveau van de Europese minimumeisen. Dit biedt AEX de mogelijkheid in te spelen op ontwikkelingen in de markt, zoals noteringsaanvragen voortvloeiend uit securitisatie en projecten op het gebied van infrastructuur, die soms een soepeler regime vereisen. Een fonds komt nu in aanmerking voor eerste toelating tot de notering op de Officiële Markt indien het voldoet aan eisen ten aanzien van het eigen vermogen, het voor verhandeling beschikbaar geplaatste kapitaal, track record en winstvereiste. Indien een fonds niet voldoet aan het winstvereiste (drie van de vijf aan het tijdstip van toelating voorafgaande volledige boekjaren dient met nettowinst te zijn afgesloten) geldt een lock-up regeling. De vorm van de lock-up hangt af van het aantal jaren dat winst is gemaakt. Zo zal een strengere lock-up gelden indien een onderneming nog geen enkel boekjaar heeft afgesloten met nettowinst.

De STE houdt voorts toezicht op de naleving van de voorschriften die zijn verbonden aan de beurserkenning van AEX. De STE en AEX hebben in dat kader in 1998 overleg gevoerd over de intensivering van het toezicht op het naleven van de beursregels met betrekking tot de toelating van effecten tot de notering. Een en ander zal resulteren in een structureler toezicht van de STE op de primaire markt AEX. Voorts is de STE betrokken bij het emissieonderzoek dat AEX laat uitvoeren.

1.2.2. PRIMAIRE MARKT BUITENBEURSHANDEL

De STE is de bevoegde autoriteit voor de beoordeling van een prospectus bij een openbare aanbieding van effecten, voor zover de effecten niet zijn of worden toegelaten tot de officiële notering bij AEX. Uit dien hoofde registreert de STE Nederlandse prospectussen die voldoen aan de wettelijke vereisten en wederzijds erkende prospectussen uit andere lidstaten van de Europese Unie (EU). Het prospectus dient een verklaring van een registeraccountant te bevatten, dat de inhoud van het prospectus voldoet aan de eisen gesteld in het Besluit toezicht effectenverkeer 1995 (Bte 1995). De STE is bevoegd om een ontheffing te verlenen van de verplichting tot het algemeen verkrijgbaar stellen van een prospectus.

In 1998 registreerde de STE 254 emissies van effecten die niet zijn genoteerd aan een erkende effectenbeurs. In 51 gevallen heeft de effectenuitgevende instelling een prospectus bij de STE gedeponceerd. In 54 gevallen werd gebruik gemaakt van de moge-

lijkheid van een wederzijdse erkenning van een prospectus uit een andere EU lidstaat 149 emissies vielen onder een vrijstelling in de Vrijstellingsregeling Wte 1995. De STE ontving 9 verzoeken tot ontheffing van de verplichting tot het algemeen verkrijgbaar stellen van een prospectus. De STE heeft 8 van deze verzoeken gehonoreerd en één verzoek afgewezen. Zij heeft daarbij steeds beoordeeld in hoeverre het van de aanbieder gevegd kan worden een prospectus te deponeren en algemeen verkrijgbaar te stellen en of de beleggers anderszins adequaat worden geïnformeerd. De STE heeft in 5 gevallen aangifte bij de Economische Controledienst (ECD) gedaan wegens een vermoedelijke overtreding van artikel 3 Wte 1995 (het verbod om zonder prospectus effecten aan te bieden), de ECD onderzoekt deze gevallen.

Ook in 1998 is de STE veelvuldig benaderd met de vraag of een bepaalde aanbieding kan worden gezien als een aanbieding binnen een besloten kring als bedoeld in art. 3 Wte 1995. De STE heeft naar aanleiding hiervan een circulaire over haar beleid ten aanzien van de besloten kring opgesteld en deze (onder andere door middel van haar internetpagina) verspreid.

1.2.3. PERIODIEKE INFORMATIEVOORZIENING

De STE heeft in 2 gevallen een verzoek tot ontheffing van de op grond van de Wte 1995 voorgeschreven periodieke informatieverplichting voor de effectenuitgevende instelling ontvangen. Beide verzoeken zijn afgewezen omdat de uitgevende instellingen in staat werden geacht de informatie periodiek verkrijgbaar te stellen.

De STE is terughoudend in het verlenen van een ontheffing van de periodieke informatieverplichting. Aangezien de informatie in een prospectus snel gedateerd raakt is het voor de belegger van groot belang dat de uitgevende instelling periodiek actuele informatie openbaar blijft maken.

Gezien de nog beperkte rol van Internet blijft de STE van mening dat het algemeen verkrijgbaar stellen van periodieke informatie niet alléén kan plaatsvinden via Internet.

1.3 BEURSTOEZICHT

1.3.1 AEX

Reglementswijzigingen AEX

AEX dient alle wijzigingen in de voor haar beuzen te hanteren regels vooraf aan de STE voor te leggen. In 1998 heeft de STE in overleg met AEX hiervoor een procedure opgesteld. De STE beoordeelt of de voorgenoemde reglementswijzigingen in overeenstemming zijn met onder meer de doelstellingen van de Wte 1995.

Orderrouting- en handelssystemen

Het toezicht van de STE op orderrouting- en handelssystemen behelst onder meer het beoordelen van wijzigingen in de handelssystematiek. Dit gebeurt hetzij via overleg vooraf, hetzij op het moment dat deze in de vorm van concept reglementswijzigingen worden voorgelegd. Verder worden EDP-audit rapporten ter zake beoordeeld alsmede periodieke rapportages die AEX aan de STE dient uit te brengen.

In 1997 heeft de STE reeds op hoofdlijnen ingestemd met de resultaten van de evaluatie van het TSA (Trading System Amsterdam) van AEX-Effectenbeurs ten aanzien van de meest liquide aandelenfondsen. De implementatie van de hieruit voortvloeiende maatregelen inclusief de bijbehorende reglementswijzigingen is in 1998 nagenoeg afgerond. Enkele overlegpunten, te weten de definitie van 'professionele belegger' en de invoering van de 'best execution rule', zijn thans geregeld in de Naderre Regeling toezicht effectenverkeer 1999.

Uitmo 1998 is gestart met de evaluatie van het TSA ten aanzien van de overige fondsen.

De verdere ontwikkeling van het orderrouting systeem SWITCH (System Which Incorporates Trading Choices) van AEX-Optiebeurs heeft in 1998 onder meer zijn beslag gevonden in de invoering van het elektronisch orderboek, waardoor de binnenkomende orderstroom sneller worden verwerkt. De hiermee samenhangende reglementswijzigingen zijn door de STE beoordeeld.

1.3.2 AEX- AGRARISCHE TERMIJNMARKT NV

Mede in het kader van een verdere integratie van AEX-Agrarische Termijnmarkt nv (AAT) met de door AEX gehouden beuzen, is bij de verlening van een beuserkenning aan AAT in februari 1997 afgesproken dat AAT na overleg met de STE haar reglementen zou bezien met het oog op wenselijk geachte aanpassingen aan de reglementen van AEX. Dit heeft in april 1998 geresulteerd in een structuur waarbij AAT onder de bestaande beuserkenning haar activiteiten blijft voortzetten doch qua opzet van de reglementen en de handelssystematiek zoveel mogelijk aansluit bij AEX en de door AEX gehouden Financiële Termijnmarkt Amsterdam.

Een belangrijk onderdeel van de aangepaste AAT-reglementen betreft de eis dat voor alle op AAT gesloten contracten vooraf een depot (margin) moet worden gestort ter dekking van de uit het contract voortvloeiende verplichtingen. Verder is het reglementair mogelijk gemaakt opties te introduceren op de op AAT verhandelde termijncontracten. Dit heeft in juni 1998 geleid tot de start van de handel in opties op aardappeltermijncontracten. Thans treft AAT, in overleg met de STE, de reglementaire voorbereidingen voor het in de notering nemen van een eiertermijncontract, dat naar verwachting in de eerste helft van 1999 zal plaatsvinden.

1.3.3 TOEZICHT EFFECTENAFWIKKELINGSSYSTEMEN

Voor wat betreft het toezicht op de effectenafwikkelingssystemen van AEX hebben DNB en de STE conform de in de beurserkenning door de Minister van Financiën gestelde eis een Toezichtskader AEX-Clearing & Depository (Toezichtskader ACD) opgesteld. Dit toezichtskader strekt tot het vermijden van systeemrisico's en beoogt de integriteit en stabiliteit van de effectenmarkt te bevorderen. Het Toezichtskader ACD bestaat uit zowel een toetsingskader, dat een zestal minimum standaarden voor de initiele toetsing bevat, als de voorwaarden waaronder het reguliere toezicht op effectenafwikkelingssystemen zal worden uitgevoerd. In een samenwerkingsconvenant, dat in mei 1998 door DNB en de STE is ondertekend, is de onderlinge taakverdeling met betrekking tot het uit te voeren toezicht op effectenafwikkelingssystemen nader uitgewerkt. Deze uitwerking houdt in dat de STE belast is met het dagelijks toezicht

Gedurende de eerste helft van 1998 is veel aandacht besteed aan de nieuwe structuur van AEX-Effectenclearing. De redenen voor AEX om tot een nieuwe structuur over te gaan betroffen enerzijds de doelstellingen zoals deze zijn geformuleerd in het Toezichtskader ACD en anderzijds de fusie tussen de aandelen- en optiebeurs. De uit deze fusie voortvloeiende liquidatie van de Vereniging voor de Effectenhandel had echter tot gevolg dat de bestaande financiële garanties die afgegeven waren voor eventuele problemen bij de afwikkeling van effectentransacties, zouden komen te vervallen. Op grond van de aan de beurserkenning verbonden voorwaarden zijn deze garanties echter tot aan de invoering van de nieuwe systematiek in stand gehouden. Binnen de nieuwe opzet dienen de zogenaamde clearing members voldoende zekerheden ter beschikking te stellen aan AEX-Effectenclearing voor de afwikkeling van hun effectenorders.

Tijdens de afronding van de initiele toetsing is met name veel aandacht besteed aan de standaarden die betrekking hadden op de inrichting van het risicobeheersingsbeleid, de juridische grondslag alsmede de operationele betrouwbaarheid van het systeem. Na de door de STE en DNB verleende goedkeuring, waarbij overigens een aantal aanwijzingen in de zin van het Toezichtskader ACD is geformuleerd, is de nieuwe clearing memberstructuur per 29 juni 1998 in werking getreden. Voorts is in de tweede helft van 1998 in het kader van het reguliere toezicht een onderzoek uitgevoerd naar de administratieve organisatie en interne controle (ao/ic) van AEX-Effectenclearing. Op grond van de, in

het kader van dit onderzoek, verrichte werkzaamheden is de STE van mening dat de a.o. van AEX-Effectenclearing voldoet aan de door de STE in haar hoedanigheid van toezichthouder bij de beurserkenning gestelde voorwaarden. Voorts is in 1998 een aanvang gemaakt met de toetsing van AEX-Optieclearing. Deze toetsing wordt waarschijnlijk in 1999 afgerond.

Emu

In het kader van de voorbereidingen voor de Europese monetaire unie moest door het Europese Monetair Instituut (EMI) bezien worden welke Trade-for-Trade (TFT)-effectenafwikkelingssystemen gebruikt konden worden om per 1 januari 1999 (intoday) geld- en kapitaalmarkttransacties van het Europese Stelsel van Centrale Banken (ESCB) uit te voeren. In dat kader is begin 1998 in samenwerking met DNB een start gemaakt met de toetsing van de TFT-systeem van AEX (waarbij de afwikkeling via Neciget, het Nederlands Centraal Instituut voor Giraal Effectenverkeer verloopt) aan de hand van een aantal door het EMI opgestelde criteria. Op grond van deze toetsing heeft het ESCB geen aanleiding gezien om het TFT-systeem van AEX niet voor haar monetaire transacties te gaan gebruiken.

1.3.4 INTERNATIONALE SAMENWERKING TUSSEN BEURZEN

Door de komst van de euro ontstaat er één kapitaalmarkt in 11 landen van de Europese Unie. De Europese beurzen spelen hierop in door samenwerkingsverbanden aan te gaan. Het meest besproken samenwerkingsverband is de samenwerking waartoe de beurzen van Frankfurt en London in 1998 besloten. AEX heeft, samen met vijf andere beurzen, te kennen gegeven te willen participeren in dit samenwerkingsverband. Dit kan op termijn leiden tot de vorming van een pan-Europees handelsplatform.

De beurzen van Amsterdam, Brussel en Luxemburg kwamen in 1998 overeen een 'cross membership agreement' te sluiten. Hierdoor kunnen vanaf 4 januari 1999 leden van deze beurzen toegang krijgen tot elkaars markten. Deze leden dienen dan wel minimaal te beschikken over een Europees paspoort. Daarnaast moet worden voldaan aan een aantal aanvullende voorschriften. Leden dienen een clearingovereenkomst met een lokale clearing member te hebben, kennis te hebben genomen van het marktreglement van de andere beurs en zich verplicht te hebben dit reglement ook na te leven. De STE heeft het regelgevend kader waaronder samenwerkingsverbanden tussen AEX en andere beurzen komen te vallen beoordeeld en akkoord bevonden.

Door de verder gaande samenwerking tussen de Europese beurzen dienen de toezichthouders intensiever samen te werken. Binnen de EU vindt dit overleg plaats in het Forum of European Securities Commissions (FESCO). Tevens heeft de STE overleg gevoerd met de betrokken toezichthouders over het toezicht op het Benelux-samenwerkingsverband.

De groei van de informatietechnologie maakt het voor buitenlandse beurzen en effecteninstellingen mogelijk om ook in Nederland diensten aan te bieden. De Minister van Financiën heeft in 3 gevallen de STE om advies gevraagd over de ontheffingsaanvragen van buitenlandse beurzen die in Nederland elektronische handelsschermen willen plaatsen. Twee van deze beurzen zijn gevestigd in EU-lidstaten maar kunnen op grond van de verhandelde producten geen aanspraak maken op de vrijstelling voor de "gereguleerde markt" in de zin van de Europese Richtlijn.

1.3.5 ONDERZOEKEN GEBRUIK VAN VOORWETENSCHAP

De STE vervult sinds 1996 de centrale rol bij onderzoeken naar mogelijk gebruik van voorwetenschap. Met behulp van signalen van het interne opsporingsstelsel van de STE, meldingen van AEX en tips van derden wordt achterhaald bij welke transacties mogelijk sprake is van gebruik van voorwetenschap. De STE laat momenteel overigens de opzet en werking van de signaleringssystemen van AEX door derden testen op hun effectiviteit. De STE is nu in overleg met AEX over een directe toegang tot de transactiegegevens van AEX ten behoeve van onder andere onderzoeken naar gebruik van voorwetenschap.

In 1998 heeft de STE in totaal 48 onderzoeken naar mogelijk gebruik van voorwetenschap verricht. Over de lopende onderzoeken vindt periodiek overleg plaats met het Openbaar Ministerie en de ECD. Naar aanleiding van deze onderzoeken en enkele onderzoeken die reeds in 1997 waren gestart, heeft de STE 12 keer aangifte gedaan in 1998. Ten opzichte van 1997 betekent dit zowel een verdubbeling van het aantal onderzoeken alsmede van het aantal aangiften.

In een aantal gevallen zijn de in 1998 aangevangen onderzoeken door de STE nog niet afgerond.

Overzicht aantal onderzoeken en aangiften inzake gebruik van voorwetenschap.

	1998	1997	1996
Aantal onderzoeken	48	24	14
Aantal aangiften	12	6	3

Naar aanleiding van een door de STE gedane aangifte in 1996, heeft de rechtbank te Amsterdam recentelijk een veroordeling uitgesproken. Het Openbaar Ministerie heeft ten aanzien van drie aangiften aangegeven niet te zullen overgaan tot het instellen van vervolging ten aanzien van de betrokken personen.

De STE is overigens van mening dat de lange doorlooptijd bij de opsporingsautoriteiten niet bevorderlijk is voor een effectieve bestrijding van gebruik van voorwetenschap. Hierover wordt overlegd met de betrokken instanties.

1.4 HET TOEZICHT OP EFFECTENINSTELLINGEN

1.4.1 REIKWIJDTE TOEZICHT

De STE is verantwoordelijk voor de vergunningverlening aan effecteninstituten die in of vanuit Nederland beroeps- of bedrijfsmatig effectendiensten aanbieden of verrichten en voor het toezicht op de naleving van de bij of krachtens de Wte 1995 gestelde regels door deze effecteninstituten. Deze effecteninstituten kunnen hun activiteiten ontplooiën op een gereglementeerde markt, in Nederland de beurzen van AEX en de AEX-Agrarische Termijnmarkt N.V. (AAT), of buiten een gereglementeerde markt om.

De aan een vergunningverlening gerelateerde activiteiten betreffen vooral het behandelen van aanvragen voor vergunningen en verklaringen van geen bezwaar, het beoordelen of aan alle vergunningvoorwaarden is voldaan (waaronder de toetsing van bestuurders), de notificatie van vergunningen bij buitenlandse toezichthouders, het behandelen van gemelde voornemens tot het aanbrengen van wijzigingen in de vergunningsrelevante gegevens en het beheren van de gegevens van vergunninghouders in het Wte-Register. Het toezicht van de STE heeft met name betrekking op de controle op de naleving van de in de Wte 1995 en de daarop gebaseerde lagere regelgeving opgenomen voorschriften, waaronder de voorschriften betreffende de kapitaaltoereikendheid van effecteninstituten, de wijze waarop de instituten moeten handelen (de zogenaamde gedragsregels) en de eisen die aan de aofic gesteld worden.

In 1998 bestond er nog een verschil in de regels waaraan verschillende categorieën effecteninstituten zich moesten houden. Effecteninstituten die zijn toegelaten tot AEX dienden zich te houden aan de regels die zijn opgenomen in de reglementen van AEX. De regels voor de overige effecteninstituten stonden in het Bte 1995 en de Nadere regeling toezicht effectenverkeer 1995. De regels die in de reglementen van AEX waren opgenomen, moesten hieraan overigens minimaal gelijkwaardig zijn. De reglementen van AEX en de Nadere regeling toezicht effectenverkeer 1995 zijn opgegaan in één nieuwe Nadere regeling, die vanaf 1 februari 1999 geldt voor alle effecteninstituten. Toezicht op de effecteninstituten vindt met name plaats zowel door middel van het uitvoeren van reguliere en bijzondere onderzoeken bij effecteninstituten ter plaatse als door financiële controles aan de hand van periodieke (kapitaaltoereikendheid)rapportages.

De STE legt waar nodig sancties op aan de instituten die de wet- en regelgeving overtreden. De zwaarste sanctie is daarbij het intrekken van de vergunning.

Per 31 december 1998 stonden 5.508 effecteninstituten bij de STE geregistreerd. Een overzicht naar categorieën van bij de STE geregistreerde effecteninstituten is opgenomen in bijlage 2 van dit jaarverslag.

1.4.2 VERGUNNINGEN EN VERKLARINGEN VAN GEEN BEZWAAR

In 1998 zijn 30 vergunningen verleend voor het aanbieden of verrichten van effectendiensten in één of meerdere functies op één of meerdere door AEX gehouden beurzen. Het merendeel van de vergunningaanvragen was gericht op het aanbieden of verrichten van effectendiensten op de AEX-Optiebeurs en de Financiële Termijnmarkt Amsterdam (FTA). Van de bestaande vergunninghouders hebben 22 instellingen een uitbreiding of wijziging van de vergunning aangevraagd, alle aanvragen konden na toetsing gehonoreerd worden. In 1998 zijn van 15 tot de AEX toegelaten instellingen de vergunningen ingetrokken, waarvan een gedeelte op verzoek van de betrokken instelling, een aantal omdat AEX de instelling wegens inactiviteit schrapte en één wegens malversaties.

In het buitenbeurssegment zijn gedurende 1998 38 vergunningen verleend. 14 vergunningen zijn ingetrokken, waarvan 12 op eigen verzoek, 1 omdat de betreffende instelling mee werkte aan een economisch delict en de gedragsregels overtrad en 1 omdat er geen deskundig en betrouwbaar bestuur meer aanwezig was.

Gezien het grote belang dat gehecht wordt aan de integriteit van de financiële sector is het toezicht op effecteninstellingen verder aangescherpt. Dit toezicht begint bij de vergunningaanvraag. Een vergunningaanvraag wordt met name getoetst aan de eisen die worden gesteld ten aanzien van de betrouwbaarheid en deskundigheid van de bestuurders, de financiële waarborgen van de effecteninstelling, de opzet en inrichting van de aofic en de geschiktheid van de houders van een gekwalificeerde deelneming.

Met name de betrouwbaarheidstoets van bestuurders van effecteninstellingen, waaraan de STE voordien reeds veel aandacht besteedde, is wettelijk per 1 februari 1999 aangescherpt. De betrouwbaarheid van iedere bestuurder en (mede)beleidsbepaler van een effecteninstelling, dient nu buiten twijfel te staan. Bij deze toets worden o.a. justitiele registers en registers van andere toezichthouders geraadpleegd. Tevens dient de kandidaat-bestuurder een vragenformulier in te vullen en een curriculum vitae over te leggen waarop een drietal referenten zijn vermeld, waaronder de laatste werkgever. In 1999 zullen de criteria waaraan bestuurders dienen te voldoen nog nader worden uitgewerkt in een aantal beleidsregels.

Houders van een gekwalificeerde deelneming, dat wil zeggen een kapitaalsbelang dan wel een stemrecht van meer dan 5 procent in een vergunninghoudende effecteninstelling, dienen op grond van artikel 16, Wte 1995, over een verklaring van geen bezwaar te beschikken. In 1998 hebben 269 houders een verklaring van geen bezwaar aangevraagd of melding gemaakt van een wijziging in de door hen gehouden gekwalificeerde deelneming, waarvan 200 in het buitenbeurssegment. De houders van een gekwalificeerde deelneming in een vergunninghoudende effecteninstelling worden eveneens op hun betrouwbaarheid getoetst. Indien de houder ook invloed kan uitoefenen op de

dagelijkse bedrijfsvoering, zal tevens toetsing op deskundigheid plaatsvinden

In 1998 heeft de STE in het kader van de toetsing op betrouwbaarheid over circa 600 personen, waaronder ook aanvragers van een verklaring van geen bezwaar, inlichtingen ingewonnen

1.4.3 ONEIGENLIJKE CONSTRUCTIES VERGUNNINGEN

Op grond van artikel 7, Wte 1995, is het verboden zonder vergunning als effectenbemiddelaar of vermogensbeheerder in of vanuit Nederland effectendiensten aan te bieden of te verrichten. Dit betekent onder andere dat het niet is toegestaan voor eigen rekening en risico te handelen en daarbij gebruik te maken van een aan een andere effecteninstitelling verleende vergunning. Degene die de feitelijke effectendiensten voor eigen rekening en risico uitoelent, dient te allen tijde zelf te beschikken over een vergunning.

Het afgelopen jaar heeft de STE vastgesteld dat een aantal market makers oneigenlijke constructies hanteerde, waarbij 'meegegift' werd op een vergunning van een effecteninstitelling, maar voor eigen rekening en risico werd gehandeld. De STE heeft een ieder die gebruik maakt van deze verboden vergunningconstructie opgedragen om in loondienst van de vergunninghoudende effecteninstitelling te treden dan wel een vergunning bij de STE aan te vragen.

Indien de STE constateert dat bovenstaande maatregelen niet zijn getroffen en een vergunninghoudende effecteninstitelling nog steeds meewerkt aan de oneigenlijke constructie, zal in de regel de vergunning van de effecteninstitelling worden ingetrokken en van de overtreding van de wet door de market maker aangifte worden gedaan.

Een andere geconstateerde oneigenlijke constructie betreft de situatie waarbij een bank, commissionair of vermogensbeheerder gebruik maakt van de diensten van een cliëntenremisier, waarbij de cliëntenremisier ook orders van cliënten doorgeeft aan deze instellingen. Bovengenoemde effecteninstitellingen zijn er eind 1998 nogmaals op gewezen dat cliëntenremisiers geen effectenorders van cliënten mogen doorgeven en overtredingen gesanctioneerd zullen worden.

1.4.4 TOEZICHT OP KAPITAALTOEREIKENDHEID

In 1998 rapporteerden 60 tot de AFX toegelaten instellingen en 130 onder toezicht van de STE staande effecteninstitellingen (o.a. commissionairs, hoekmansbedrijven, public order members, vermogensbeheerders en orderremisiers), periodiek omtrent hun financiële positie. De kapitaaleisen waaraan moet worden voldaan, zijn gebaseerd op de Europese richtlijn aangaande de kapitaaltoereikendheid.

De plaatselijke ondernemingen (bijvoorbeeld market makers, floorbrokers en traders op de AFX-Optieheurs en ITA) staan onder dagelijks toezicht van hun clearing mem-

ber en AEX. De STE wordt door AEX op de hoogte gehouden en bij bijzondere ontwikkelingen direct geïnformeerd.

Gedurende 1998 zijn diverse effecteninstituten hun periodieke rapportage-verplichtingen en de verplichting om de jaarrekening en de management letter te overleggen niet tijdig nagekomen. In dergelijke gevallen werden desbetreffende instellingen direct schriftelijk op de hoogte gesteld van de overtreding. Aan diverse instellingen zijn nadat zij in gebreke bleven sancties opgelegd.

In 1998 werd bij 23 effecteninstituten op enig moment een kapitaaltekort geconstateerd. Een tekort betekent dat sprake kan zijn van een negatief eigen vermogen dan wel onvoldoende vermogen om bepaalde risico's op de balansposten te dekken. De instellingen werden een termijn gegeven waarbinnen maatregelen moesten zijn genomen teneinde wederom aan de vereisten te voldoen. In een aantal gevallen werd hierbij ook een verklaring van de externe accountant geëist.

Thans werkt de STE overigens aan een nieuw systeem dat een geautomatiseerde applicatie bevat die de effecteninstituten kunnen gebruiken voor de periodiek in te leveren financiële rapportages. Dit systeem zal gebruikersvriendelijker zijn en de beoordeling van de rapportages door de STE vergemakkelijken. Naar verwachting zal het systeem in het najaar van 1999 in gebruik worden genomen.

1.4.5 SOORTEN ONDERZOEKEN BIJ EFFECTENINSTELLINGEN

De STE voert onderzoeken uit bij effecteninstituten die beschikken over een vergunning of een vrijstelling. De onderzoeken kunnen een regulier karakter hebben of aangemerkt worden als een bijzonder onderzoek.

De reguliere onderzoeken zijn gericht op vaststelling of bestaande regelgeving wordt nageleefd en of de activiteiten plaatsvinden binnen het kader van de verstrekte vergunning.

Signalen van AEX, opsporingsinstanties, andere toezichthouders, de pers of signalen voortkomend uit andere onderzoeken kunnen leiden tot bijzondere onderzoeken bij effecteninstituten, waarbij het onderzoek zich in de eerste plaats richt op een aspect van het handelen van de effecteninstituten. In 1998 werden de meeste onderzoeken uitgevoerd op grond van ontvangen signalen.

1.4.6 UITKOMSTEN ONDERZOEKEN

Uit de onderzoeken is gebleken dat de regelgeving regelmatig door de effecteninstituten werd overtreden, soms bewust maar vaak ook uit onwetendheid. Zo blijkt geregeld dat de opzet, het bestaan en/of de werking van de ao/ic niet aan de eisen voldoet die in de wet- en regelgeving zijn neergelegd.

De ao/ic-beschrijving is vaak onvolledig en/of niet actueel. Indien de STE dit constateert verlangt zij dat deze beschrijving van de ao/ic binnen een bepaalde termijn wordt aangepast. Voorts blijkt in de praktijk dat de beschreven organisatiestructuur (inclusief de opgenomen vereiste functiescheidingen) niet altijd aanwezig is en/of beschreven procedures niet of onvoldoende worden nageleefd.

Een andere regelmatig voorkomende tekortkoming in dit verband is een niet adequate primaire oordervastlegging. De orders worden soms geheel niet geregistreerd dan wel niet juist of onvolledig vastgelegd op ordertickets of in daartoe gehanteerde orderregistratiesystemen. De tijdregistratie bij de primaire oordervastlegging vindt ook niet altijd adequaat plaats. De STE acht het van groot belang dat te allen tijde sprake is van een goede audit-trail, orders moeten kunnen worden gevolgd vanaf de primaire oordervastlegging tot en met de vastlegging in de (effecten) administratie, de vervaardiging van de effectennota en afwikkeling van de transactie en vice versa. Het niet onmiddellijk vastleggen van effectenorders maakt het mogelijk om transacties en/of resultaten achteraf toe te delen aan bepaalde cliënten, hetgeen de belangen van andere cliënten schaadt. De STE heeft dit in een aantal gevallen geconstateerd, hetgeen als een ernstige overtreding wordt beschouwd. Ook kan de STE op grond van bovenstaande tot het oordeel komen dat de deskundigheid en/of betrouwbaarheid van bestuurders niet langer buiten twijfel staat.

Andere vergelijkbare tekortkomingen zijn het ontbreken van een adequate administratie bij (de toewijzing van) emissies en het gebruik van tussentekeningen zonder adequate interne controle-mechanismen. Voorts blijkt er niet altijd sprake te zijn van een goede klachtenadministratie en/of adequate interne controle op het voor cliënten gevoerde beleggingsbeleid. Een ander punt van zorg is de opzet van en het toezicht op de naleving van de regeling privé-beleggingstransacties. De STE zal bij haar toezicht bijzondere aandacht blijven geven aan deze probleemgebieden.

Wat betreft de gedragsregels blijkt dat effecteninstituten niet altijd in het belang van hun cliënten handelen. Er wordt bijvoorbeeld geen informatie ingewonnen betreffende de financiële positie, de beleggingservaring en de beleggingsdoelstellingen van de cliënten. Diverse keren is geconstateerd dat transacties worden uitgevoerd voor cliënten terwijl deze niet beschikken over de daarvoor benodigde middelen. Ook indien cliënten posities zijn aangegaan waaruit verplichtingen kunnen voortkomen, bijvoorbeeld geschreven opties en/of futures, blijken instellingen geregeld de zekerheden (margins) onvoldoende te bewaken en geen adequate maatregelen te treffen indien er niet tijdig aanvullende zekerheden worden gesteld. Hierdoor kunnen verliezen van cliënten verder toenemen tot een omvang die hun draagkracht te boven gaat.

Regelmatig is gebleken dat niet met iedere cliënt een beleggingsovereenkomst is afgesloten, waarin alle afspraken zijn vastgelegd. Dit kan vaak de oorzaak zijn van problemen tussen de effecteninstituten en een cliënt. Voorts is vastgesteld dat door een effectenin-

stelling die vermogensbeheer activiteiten verricht, transacties voor rekening van cliënten zijn uitgevoerd met een zodanige frequentie en/of omvang dat dit gezien de omstandigheden kennelijk slechts strekte tot bevoordeling van de effecteninstelling zelf (het zogenaamde 'churning'). Tevens blijken er soms onevenredig hoge provisies of andere vergoedingen in rekening te worden gebracht. Doordat er in de praktijk met name bij professionele cliënten gebruik wordt gemaakt van netto nota's, waarop de kosten niet worden gespecificeerd, valt dit voor de betreffende client/tegenpartij niet altijd na te gaan. Hieraan gerelateerd is het beïnvloeden van een referentievoers in koersinformatiesystemen door bepaalde transacties te verrichten, met het oogmerk om de client te misleiden, de client is op basis van de gepubliceerde (gemanipuleerde) referentievoers van mening dat de effecteninstelling hem afrekenet op een 'goede' koers, terwijl de client zonder deze handelwijze waarschijnlijk een andere visie zou hebben.

Bij diverse onderzoeken is geconstateerd dat de informatie die effecteninstellingen aan hun cliënten dienen te verstrekken niet aan alle wettelijke en reglementaire vereisten voldoet. Zo worden op vermogensbeheerrapportages en/of op effectennota's de kosten die in rekening zijn gebracht, niet of onduidelijk vermeld. Verder komt het voor dat cliënten in onvoldoende mate worden gewezen op de specifieke beleggingsrisico's en de informatieverstrekking van instellingen in reclame-uitingen aan het publiek onvoldoende duidelijk dan wel misleidend is. De STE heeft daarom dan ook medio 1998 voorschriften uitgevaardigd voor informatieverstrekking aan het publiek (zie paragraaf 3.2.2). Dit onderwerp zal nadrukkelijk de aandacht houden van de STE.

1.4.7 MAATREGELEN NAAR AANLEIDING VAN OVERTREDINGEN

Teneinde verbetering af te dwingen legt de STE sancties op aan de effecteninstelling. De zwaarste sancties zijn het wegsturen van bestuurders en intrekking van de vergunning. Indien de belangen van de beleggers niet acuut in gevaar zijn zal, alvorens de zwaarste sancties toe te passen, gekozen worden voor een aanwijzing tot verbetering waarvoor een bepaalde termijn wordt gegeven. Hierbij wordt veelal een verklaring van de externe accountant geëist dat aan de eisen is voldaan. Dit sluit niet uit dat de STE een vervolgonderzoek kan instellen.

1.4.8 EFFECTENINSTELLINGEN ZONDER VEREISTE VERGUNNING

De STE heeft in 1998 in totaal 19 keer aangifte gedaan bij de ECD wegens het vermoeden dat zonder vergunning effectenbemiddeling of vermogensbeheer werd aangeboden of verricht. De ECD kan direct optreden wanneer de betrokken instelling in Nederland is gevestigd.

Aangifte van een buitenlandse overtreder van de Wte 1995 heeft 5 maal plaatsgevonden. Voor het optreden tegen buitenlandse gevestigde instellingen is de medewerking van de autoriteiten in het desbetreffende land nodig. Een complicatie kan optreden wanneer het delict in dat land niet strafbaar is.

In geval van een vermoeden dat de Wte 1995 is overtreden door een in het buitenland gevestigde instelling wordt in principe eerst een waarschuwingsbrief gestuurd. Het is immers mogelijk dat de buitenlandse instelling niet op de hoogte is van de Nederlandse regelgeving. De instelling moet binnen een aangegeven termijn schriftelijk reageren. Afhankelijk van deze reactie zal aangifte worden gedaan bij de FCI, die de internationale opsporingsinstanties inschakelt.

De STF geeft door middel van een publieke waarschuwing aan welke buitenlandse instellingen de Wte 1995 (hebben) overtreden. Hierbij wordt gebruik gemaakt van publicaties op de website van de STF en persberichten.

1.4.9 TOEZICHT OP KREDIETINSTELLINGEN

Het bedrijfseconomisch toezicht op kredietinstellingen wordt uitgevoerd door DNB. Het effectenbedrijf van de banken staat onder toezicht van de STE. Op onderdelen van dit toezicht is sprake van een beperkte overlap. In 1999 zal in nauw overleg met DNB bezien worden op welke wijze het toezicht door DNB en de STE op de banken vorm zal worden gegeven, zodat duidelijk is wanneer men met welke toezichthouder te maken heeft. Naar het oordeel van de STF zullen de banken zodoende niet met twee toezichthouders te hoeven overleggen maar zal er wel sprake zijn van een uitbreiding en intensivering van het toezicht op de effectenactiviteiten van kredietinstellingen.

1.4.10 TOEZICHT OP CLIËNTENREMISIERS

Clientenremisiers zijn (assurantie-) tussenpersonen die cliënten aanbieden bij effecteninstellingen doch geen andere effectendiensten mogen verrichten, zoals bijvoorbeeld het aanbrenge van orders. De cliëntenremisiers zijn van de vergunningplicht in de Wte 1995 vrijgesteld. Clientenremisiers dienen zich wel te houden aan de voorschriften die aan de vrijstelling verbonden zijn, waaronder de verplichting zich te registreren bij de STE.

Effecteninstellingen gebruiken in toenemende mate cliëntenremisiers voor de werving van cliënten. In 1998 is het aantal geregistreerde cliëntenremisiers toegenomen van 3001 tot 4338, terwijl eind 1996 het aantal nog maar 1335 bedroeg. Het is de verwachting dat ook in 1999 het aantal cliëntenremisiers zal stijgen.

Bij de inwerkingtreding per 1 februari 1999 van de gewijzigde Wte 1995 heeft de STF de bevoegdheid gekregen de registratie van cliëntenremisiers te weigeren of door te halen, indien de betrouwbaarheid niet buiten twijfel staat. Alleen wanneer daar een concrete aanleiding toe bestaat, zal de STE de cliëntenremisier op zijn betrouwbaarheid toetsen en in voorkomend geval niet registreren of de registratie doorhalen. Inschrijving bij de STF is derhalve slechts een administratieve handeling als voorwaarde voor het aanbrenge van cliënten en vormt derhalve geen waarborg op grond van een preventieve toetsing. Gedurende 1998 is een aantal onderzoeken bij cliëntenremisiers uitgevoerd,

waaruit bleek dat enkele cliëntenremisiers hun werkterrein met medeweten van tot AFX toegelaten of buitenbeurs instellingen hadden uitgebreid tot het doorgeven van orders en vermogensbeheer. Dit heeft geleid tot intrekking van de vergunning van de betrokken (buitenbeurs) effectenininstelling. In het register zijn voorts de namen van deze cliëntenremisiers doorgehaald.

Om onduidelijkheden bij de interpretatie van de regelgeving met betrekking tot de activiteiten van de cliëntenremisiers weg te nemen, wordt er bij het formulier waarmee cliëntenremisiers zich bij de STE kunnen aanmelden een uitgebreide toelichting verstrekt. Alle cliëntenremisiers en ook alle effectenininstellingen waar cliëntenremisiers cliënten mogen aanbrengen, zijn hierover schriftelijk geïnformeerd.

1.4.II BUITENLANDSE EFFECTENINSTELLINGEN

In het register van de STE staan 557 buitenlandse effectenininstellingen met een zogenoemd Europees paspoort. Dit zijn effectenininstellingen die in een andere lidstaat van de EU een vergunning hebben gekregen en met deze vergunning in de gehele EU hun diensten mogen aanbieden. Het toezicht op deze effectenininstellingen wordt uitgeoefend door de lidstaat waar de effectenininstelling zijn statutaire zetel heeft. Deze effectenininstellingen dienen zich wel te houden aan de door de STE gestelde gedragsregels. De groeiende internationalisering van het effectenverkeer vergt ook van de STE meer inspanning om met de toezichthouders in de verschillende lidstaten informatie uit te wisselen.

Op 31 december 1998 maakten 49 Nederlandse effectenininstellingen gebruik van een Europees paspoort voor het verrichten van effectendiensten in andere landen aangesloten bij het Verdrag over de Europese Economische Ruimte (EER). Van deze groep effectenininstellingen hebben 8 hun Europees paspoort gebruikt voor het openen van een bijkantoor in een andere EER-Staat. Ter vergelijking: eind 1997 verrichtte 43 Nederlandse effectenininstellingen op grond van een Europees paspoort effectendiensten in andere EER-Statens, waarvan 7 via een bijkantoor.

1.5 DE INVOERING VAN DE EURO IN HET EFFECTENVERKEER

De invoering van de euro is met name voor het effectenverkeer van groot belang. In dit licht had AEX besloten dat de verhandeling van de op haar beurzen genoteerde producten vanaf de eerste handelsdag in 1999 in euro zou geschieden. De STE heeft dan ook in 1998 veelvuldig met AEX, DNB en de marktpartijen overlegd over de consequenties van de invoering van de euro voor de bedrijfsvoering, het handelssysteem en de afwikkeling van transacties. De STE heeft in 1998 zich ten aanzien van de invoering van de euro in het effectenverkeer als doel gesteld de beleidsmatige en juridische consequenties van de invoering van de euro voor de STE en voor de onder toezicht van de STE staande instellingen te inventariseren en de ontwikkelingen bij AEX op dit gebied te volgen. Teneinde deze doelstelling te bereiken heeft de STE deelgenomen aan de Werkgroep invoering van de Euro in het Effectenverkeer (WEF) en de Projectgroep Euro Interfaces Effectenverkeer van AEX.

De invoering van de euro op de beurzen van AEX heeft grote gevolgen gehad voor alle betrokken partijen. AEX heeft bepaald dat alle tot haar beurzen toegelaten en aangesloten instellingen gereed dienden te zijn voor de invoering van de euro, alvorens zij ook na 1 januari 1999 zouden worden toegelaten tot de faciliteiten van AEX. Hiertoe heeft AEX deze instellingen verplicht om deel te nemen aan de euro-testprogramma's en de testresultaten aan haar terug te rapporteren. Doelstelling van de euro-testprogramma's was het verkrijgen van zekerheid ten aanzien van de betrouwbaarheid en continuïteit van de bedrijfskritische systemen en interfaces van het effectenverkeer alsmede de handmatige en geautomatiseerde gegevensverwerking in het geval er gehandeld wordt in euro.

In dit verband heeft de STE door middel van een mededeling in augustus 1998 de tot de AEX toegelaten instellingen erop gewezen dat zij de euro-testprogramma's van AEX met succes dienden te volgen en dat het niet nakomen van deze verplichtingen zwaarwegende gevolgen kon hebben voor de vergunning. De STE heeft erop toegezien dat de desbetreffende instellingen ook daadwerkelijk deelnamen aan de euro-testprogramma's van AEX en heeft de aan AEX gerapporteerde testresultaten beoordeeld.

Bij de evaluatie door AEX en de STE van de invoering van de euro is naar voren gekomen dat de conversie-operatie succesvol is verlopen. Zowel bij de toegelaten en aangesloten instellingen als bij de beurzen zelf hebben zich geen noemenswaardige problemen voorgedaan.

Vanaf 1 januari 1999 kunnen de onder toezicht van de STE staande instellingen zowel in guldens als in euro aan de STE rapporteren.

De STE heeft daarnaast in haar Nadere Regeling toezicht effectenverkeer 1999, die op 1 februari 1999 in werking is getreden, bij het vermelden van bedragen de euro als munteenheid genomen.

1.6 MILLENNIUM

Met ingang van 1 januari 2000 zou ook bij de geautomatiseerde systemen van beurzen en effectenininstellingen zich het zogenoemde 'millenniumprobleem' voor kunnen doen. Als de geautomatiseerde systemen niet tijdig worden aangepast, kan dit probleem ernstige gevolgen hebben voor het functioneren van de effectenmarkt en de positie van de beleggers op die markt. Een effectenininstelling zal dan mogelijk niet meer voldoen aan de wettelijke eisen die op het gebied van de administratieve organisatie en geautomatiseerde gegevensverwerking worden gesteld en kan daarnaast ernstige bedrijfsschade oplopen. De (besturen van de) instellingen zelf hebben een eigen verantwoordelijkheid aan de wettelijke vereisten te blijven voldoen en het millennium-probleem op te lossen. Als een instelling niet afdoende is voorbereid, zal dit consequenties kunnen hebben voor de vergunning.

Gezien de doelstellingen van de Wte 1995 en de toezichtstaak van de STE, moet de STE inzicht hebben in de voortgang bij de aanpak van het millenniumprobleem. Uit de in 1998 gehouden onderzoeken is gebleken dat elke instelling zich voldoende bewust is van de gevolgen die het millenniumprobleem heeft op haar geautomatiseerde systemen. De volgende fase, het aanpassingsproces waarbij de hard- en software millenniumbestendig worden gemaakt, is in 1998 veelal volledig afgerond door de instellingen. De onder toezicht staande instellingen hebben in oktober 1998 gerapporteerd over de voortgang ter zake. Na de aanpassingen moet de apparatuur getest worden om te bezien of de instelling adequate maatregelen heeft genomen dan wel op korte termijn alsnog zal moeten nemen. Deze testen moesten in de periode oktober 1998 - maart 1999 plaatsvinden. Over de uitkomsten van de testen zullen de instellingen in april 1999 aan de STE moeten rapporteren.

Namens de STE voert DNB bij die banken die een belangrijke rol in het effectenverkeer spelen een aantal specifieke millenniumonderzoeken uit, waarbij de bedrijfsonderdelen die de effectendienstverlening verzorgen nog eens specifiek op hun aanpak van het millenniumprobleem worden beoordeeld. In grote lijnen kan gesteld worden dat de onder toezicht van de STE staande effectenininstellingen en de effecten-bedrijfsonderdelen van kredietinstellingen het probleem adequaat aanpakken en redelijk op het voorgeschreven tijdschema zitten. Een enkele instelling dient in 1999 wel extra inspanningen te leveren om gereed te zijn voor het nieuwe millennium.

Naast interne testen zal een groot deel van de bij de AEX toegelaten instellingen eveneens de millenniumtesten van AEX moeten afleggen. Voorafgaand aan de verplichte testen, die van april 1999 tot en met oktober 1999 gehouden zullen worden, konden de instellingen aan een reeks vrijwillige testen mee doen. Deze testen hebben gedurende het eerste kwartaal van 1999 plaatsgevonden. De STE heeft de betrokken instellingen

verplicht deel te nemen aan de AEX testen, op straffe van verregaande maatregelen, zoals het intrekken van de vergunning

De externe accountants moeten tenslotte de bevindingen e q stand van zaken met betrekking tot de millenniumproblematiek in het accountantsverslag of de management letter over 1998 opnemen

2. WET MELDING ZEGGENSCHAP INTER BEURZE GENOTEERDE VENNOOTSCHAPPEN 1996

De belangrijkste doelstelling van de Wet melding zeggenschap in ter beurze genoteerde vennootschappen 1996 (Wmz 1996) is het bevorderen van de doorzichtigheid van de (Nederlandse) effectenmarkt. Door de Wmz 1996 kan een beeld worden verkregen van de verhoudingen in het kapitaalbelang en de stemrechten in ter beurze genoteerde Nederlandse vennootschappen.

2.1. OVERZICHT VAN IN 1998 GEDANE MELDINGEN

In bijlage 3 zijn de meldingsgegevens inzake de Wmz 1996 over het jaar 1998 opgenomen. Voor interpretatie van de gegevens is onder meer van belang dat door het tijdstip van invoering van de Wmz 1996 de cijfers over 1997 en 1998 een enigszins vertekend beeld laten zien. De Wmz 1996 is ingevoerd op 1 juni 1997. Daarmee is 1998 het eerste jaar waarin de Wmz 1996 voor het hele jaar van kracht was.

Uit het gepresenteerde overzicht blijkt dat het aantal vennootschappen dat onder de Wmz 1996 ressorteert aanzienlijk is toegenomen. Het totale aantal gedane meldingen in 1998 is daarentegen vrijwel gelijk gebleven. Een verklaring hiervoor is dat in 1997 bij de invoering van de Wmz 1996 een reparatie heeft plaatsgevonden voor de melding van de op het moment van beursnotering bestaande aandeelhouders van vennootschappen waarvan de (certificaten van) aandelen tussen 31 januari 1992 en 1 juni 1997 tot de officiële notering waren toegelaten. Onder de oude Wmz bestond voor deze aandeelhouders geen verplichting tot het doen van een zogenaamde initiele melding. Bij invoering van de Wmz 1996 is dit hiat met terugwerkende kracht gedicht en hebben de genoemde aandeelhouders alsnog een initiele melding moeten doen. Hierdoor is het aantal initiele meldingen in 1997 aanmerkelijk hoger geweest.

Beleggingsmaatschappijen met Veranderlijk Kapitaal

Een andere verklaring voor het feit dat het aantal meldingen niet is toegenomen is dat met de invoering van de Wmz 1996 een onderscheid is aangebracht tussen beleggingsmaatschappijen met veranderlijk kapitaal (BMVK's) en 'gewone' naamloze vennootschappen. Onder de Wmz 1992 werd geen onderscheid gemaakt tussen BMVK's en andere Wmz-NV's en waren voor het ontstaan van een meldingsplicht dezelfde percentages van toepassing. Onder de Wmz 1996 geldt voor BMVK's een eerste bandbreedte van 0-25% bij reguliere meldingen, terwijl voor de andere Wmz-NV's de eerste bandbreedte 0-5%, de tweede 5-10% en de derde 10-25% bedraagt. Hierdoor is het aantal meldingen in BMVK's ten opzichte van de situatie voor invoering van de Wmz 1996 afgenomen.

De termijn voor initiële meldingen bedraagt vier weken, terwijl reguliere meldingen onverwijld aan de STE dienen te worden gedaan. De termijn waarbinnen reguliere meldingen door de STE worden ontvangen laat in 1998 een lichte verbetering zien. Ongeveer 66% van het totale aantal reguliere meldingen is in 1997 binnen zeven dagen door de STE ontvangen. De STE schrijft dit toe aan een steeds bredere kennis bij het publiek van de werking van de Wmz 1996. Voorts wijst de STE de meldingsplichtige die naar haar mening een melding niet onverwijld heeft verricht schriftelijk op het bestaan van de termijnen waarbinnen dient te worden gemeld.

2.2 ACHTERWEGE LATEN VAN DE OPENBAARMAKING

In 1998 heeft de STE op schriftelijk verzoek van een vennootschap eenmaal de openbaarmaking van drie meldingen achterwege gelaten, omdat de vennootschap daarvoor ernstig nadeel zou kunnen ondervinden. Het achterwege blijven van de openbaarmaking kon niet leiden tot misleiding van het publiek met betrekking tot feiten en omstandigheden die voor de beoordeling van de door de vennootschap uitgegeven aandelen van wezenlijk belang zijn.

2.3 CONTROLE EN HANDHAVING

De STE heeft in 1998 eenmaal aangifte gedaan bij het Openbaar Ministerie ter zake van overtreding van de Wmz 1996.

2.4 KENBAARHEID VAN MELDINGEN

Sinds de invoering van de Wmz 1996 maakt de STE de meldingen openbaar door middel van advertenties in het Financieel Dagblad. In deze advertenties maakt de STE de melding integraal openbaar, inclusief de datum waarop de meldingsplicht is ontstaan. Deze datum is belangrijk voor de interpretatie van de gemelde percentages kapitaalbelang en stemrecht. Deze percentages dienen immers altijd te worden gerelateerd aan de stand van het geplaatste kapitaal alsmede het totaal aantal uitstaande stukken op het moment van melding.

Geïnteresseerden kunnen de meldingen uit hoofde van de Wmz 1996 volgen via de advertenties van de STE in Het Financieel Dagblad, dan wel contact opnemen met dit nieuwsblad. Tevens vermeldt de STE op haar website de openbaar gemaakte meldingen van de laatste dertig kalenderdagen.

3. REGELGEVING EN BELEID

De STE ontwikkelt regelgeving en beleid op het gebied van het effectenverkeer. Dit vindt primair plaats binnen het door de wetgever geschapen kader, maar de STE verzoekt, indien daar aanleiding toe is, ook de wetgever om concrete nieuwe wetgeving of verruiming van het kader. Dit stelt de STE in staat nieuwe regels en/of nieuw beleid vast te stellen. Voorts adviseert de STE de overheid bij de ontwikkeling van nieuwe wet- en regelgeving; tevens brengt zij advies uit aan de Minister van Financien bij beleidsvraagstukken en de beantwoording van Kamervragen.

3.1 ALGEMEEN

Het verslagjaar kenmerkte zich door een aantal belangrijke initiatieven op het gebied van wet- en regelgeving. Drie wetsvoorstellen ter aanpassing van de Wte 1995 passeerden de Staten-Generaal. Het betrof in de eerste plaats het voorstel tot wijziging van de Wte 1995 met het oog op de ontwikkeling in de organisatie van het toezicht op het effectenverkeer (het wetsvoorstel Herijking Wte 1995). Dit wetsvoorstel voltooide het wetgevingsproces waarbij de van oudsher gegroeide praktijk van zelfregulering door AEX vervangen werd door onafhankelijk publiekrechtelijk toezicht door de STE. Als uitvloeisel van deze wetswijziging diende een nieuwe Nadere Regeling toezicht effectenverkeer opgesteld te worden, die zou gelden voor alle effecten(krediet)instellingen (de oude Nadere Regeling toezicht effectenverkeer 1995 gold alleen voor niet tot de AEX toegelaten effecten(krediet)instellingen)

De STE heeft in 1998 overigens nieuwe gedragsregels met betrekking tot 'reclameregels' uitgevaardigd door wijziging van de Nadere regeling toezicht effectenverkeer 1995 en daarmee het advertentiebeleid van buitenbeursinstellingen aan regels gebonden. Deze reclameregels zijn opgegaan in de nieuwe Nadere Regeling toezicht effectenverkeer en nu van toepassing op alle effecten- en kredietinstellingen

Ten tweede werd in het verslagjaar het eind 1996 ingediende voorstel van wet tot wijziging van de Wte 1995 om de effectiviteit van deze wet op het gebied van het bestrijden van gebruik van voorwetenschap te verbeteren (het wetsvoorstel gebruik voorwetenschap) door de Staten-Generaal aangenomen. Op 1 januari 1999 trad deze wet in werking

Ten derde werd in september 1998 de wet houdende wijziging van de Wte 1995 ter uitvoering van de richtlijn inzake de Beleggerscompensatiestelsels ingevoerd. Daarin is de wettelijke verplichting tot invoering van een beleggerscompensatiestelsel voor effecten(krediet)instellingen vastgelegd. Er zijn naar aanleiding hiervan in overleg met representatieve organisaties van de marktpartijen twee beleggerscompensatieregelingen opgesteld, een voor effecteninstellingen en een voor kredietinstellingen. De regelingen zijn vervolgens algemeen verbindend verklaard waardoor alle, ook niet bij het overleg betrokken instellingen, wettelijk verplicht zijn bij te dragen aan de compensatieregeling

Tenslotte werd in het verslagjaar het wetsvoorstel inzake handhaving van de bepalingen van de toezichtwetten door dwangsommen en bestuurlijke boeten en van bepalingen voor de rechtsgang (het wetsvoorstel dwangsom en bestuurlijke boete) aan de orde geweest in de vaste commissie voor Financien van de Tweede Kamer. De STE hoopt dat dit wetsvoorstel nog in 1999 in werking zal treden.

3.2 WETSVOORSTEL HERIJKING WTE 1995

Het wetsvoorstel Herijking Wte 1995 is op 17 oktober 1997 bij de Tweede Kamer ingediend. Het had tot doel de van oudsher bestaande zelfregulering door de Nederlandse effectenbeurzen bij het toezicht op de tot die beurzen toegelaten effecteninstituten te vervangen door rechtstreeks toezicht door de STE. Daarop vooruitlopend werd door de STE al vanaf 1 januari 1997 de beoordeling verzorgd van aanvragen voor vergunningen voor tot AEX toe te laten effecteninstituten evenals de eventuele intrekking van de vergunning. Daarnaast was in het kader van de beurserkenning aan AEX en AAT de STE reeds met ingang van 1997 verantwoordelijk voor de uitvoering van het toezicht op alle toegelaten instituten. Met het aanvaarden van het wetsvoorstel werd deze situatie geformaliseerd en het gehele toezicht aan de STE overgedragen.

Onder de Wet Herijking Wte 1995 is het dus niet meer van belang of een effecteninstituut al dan niet is of wordt toegelaten tot een erkende effectenbeurs, in beide gevallen valt zij rechtstreeks onder het toezicht van de STE. Deze versterking van de positie van de STE als onafhankelijk toezichthouder werd noodzakelijk geacht in het licht van de veranderde verhoudingen in het effectenverkeer onder invloed van de internationalisering en de groei van de handel, met name in het particuliere segment. Het toezicht op de primaire markt blijft overigens ook in de nieuwe constellatie onder de beurzen vallen.

De Wet Herijking Wte 1995 is op 1 februari 1999 in werking getreden. Tevens zijn de als gevolg daarvan aangebrachte wijzigingen in het Bte 1995 en de op het Bte 1995 gebaseerde Nadere Regeling toezicht effectenverkeer 1999 (die de Nadere Regeling toezicht effectenverkeer 1995 vervangt) per die datum in werking getreden.

3.2.1 NADERE REGELING TOEZICHT EFFECTENVERKEER 1999

Paralleel aan de behandeling van het wetsvoorstel Wet Herijking Wte 1995 is de STE in 1998 gestart met de integratie van de regels voor tot AEX toegelaten instituten in haar regelgeving. Dat was nodig om te bereiken dat op het moment dat de Wet Herijking Wte 1995 in werking zou treden voor alle onder toezicht van de STE vallende effecteninstituten de regels in één nieuw kader (de Nadere Regeling toezicht effectenverkeer 1999) zouden zijn opgenomen.

Het opstellen van de Nadere Regeling toezicht effectenverkeer 1999 (NR '99) is een omvangrijk project geweest van de STE en heeft over geheel 1998 veel capaciteit en

intensief overleg met diverse marktpartijen en overheidsinstanties gevegd. De NR '99 is immers nu ook van toepassing op de tot de AEX toegelaten instellingen, waaronder zich de belangrijkste en grootste effectenininstellingen van Nederland bevinden alsmede enkele belangrijke categorieën die voorheen niet of nauwelijks in het buitenbeurssegment werkzaam waren, zoals market makers. De reikwijdte van de nieuwe regelgeving van de STE is dus veel groter dan de oude.

In de NR '99 is de inhoud van de in de markt aangeboden effectendiensten nader uitgewerkt en gecategoriseerd, deze categorieën vormen nu het uitgangspunt voor de indeling die de STE hanteert in het kader van haar vergunning- en toezichtbeleid. De vergunningen van bestaande effectenininstellingen, voor zover deze nog niet in overeenstemming zijn met de indeling op grond van de NR '99 en voor zover dit noodzakelijk wordt geacht, zullen in de eerste helft van 1999 moeten worden aangepast.

In de nieuwe regelgeving is er, naast het samenvoegen en het harmoniseren van de regels die van toepassing waren op enerzijds toegelaten instellingen (AEX-reglementen) en anderzijds buitenbeurs effectenininstellingen (Nadere Regeling toezicht effectenverkeer 1995), op onderdelen tevens sprake van een aanscherping van de effectenregelgeving. De regels ter zake van de kapitaaleisen en rapportageverplichtingen zijn bijvoorbeeld geharmoniseerd en nader uitgeschreven, maar kunnen op bepaalde (groepen van) effectenininstellingen strenger uitwerken. Voor de instellingen die te maken krijgen met strengere kapitaaleisen is voorzien in een overgangstermijn. Ook de regels ter zake vermogensscheiding zijn verder uitgeschreven, met name voor de kredietinstellingen. De bovengenoemde aanscherping van de effectenregelgeving is overigens niet alleen in de NR '99 neergelegd. Zo is de toetsing van de betrouwbaarheid van bestuurders in het Bte 1995 aangescherpt in de zin dat de norm niet langer is dat de betrokken persoon naar het oordeel van de STE betrouwbaar moet zijn, maar dat de betrouwbaarheid naar het oordeel van de STE buiten twijfel moet staan.

In de NR '99 zijn tevens regels opgenomen ter voorkoming van belangenconflicten en van het verspreiden van koetsgevoelige of vertiouwelijke marktinformatic. Een effectenininstelling dient hiertoe adequate maatregelen te treffen, waaronder de verplichte invoering van de gedragscodes "koetsgevoelige informatic" en "privé-beleggingstransacties". Gezien het belang dat de STE hecht aan een adequate administratieve organisatie en interne controle (ao/ic) zijn in een bijlage bij de NR '99 de vereisten opgenomen waaraan de ao/ic minimaal moet voldoen. De eisen met betrekking tot de ao/ic zijn mede afhankelijk van de aard van de specifieke effectendiensten. Tenslotte is een groot aantal gedragsregels opgenomen, waarvan een deel reeds was opgenomen in de AEX-reglementen dan wel in de Nadere Regeling toezicht effectenverkeer 1995. De gedragsregels zijn met name gericht op het handelen in het belang van de cliënt en een goede informatieverstrekking aan de cliënt, een verbod op misleidende handelingen en koets-

manipulatie, registratie en rapportage (op geaggregeerd niveau) van geconstateerde overtredingen en een te volgen gedragslijn bij het aannemen van personeel. Ten opzichte van de Nadere Regeling toezicht effectenverkeer 1995 zijn de laatstgenoemde gedragsregels nieuw

3.2.2 RECLAMEREGELS

De STE heeft op basis van haar bevoegdheid in het Bte 1995 in juli 1998 haar zogenaamde reclameregels, houdende voorschriften voor informatieverstrekking van effecteninstellingen, uitgevaardigd, door middel van een wijziging van de Nadere regeling toezicht effectenverkeer 1995. Met de reclameregels werd het advertentiebeleid van buitenbeursinstellingen aan regels gebonden om zodoende onzorgvuldige en soms misleidende informatie in advertenties te voorkomen.

De regels richten zich op iedere informatieverstrekking van een instelling. Het begrip 'informatieverstrekking' is ruim omschreven; het moet gaan om een publicatie waarvoor de effecteninstelling (mede)verantwoordelijk is en die dient om potentiële cliënten te interesseren voor een product, dienst of nadere kennismaking. De vorm van de publicatie is niet van belang.

De reclameregels behelzen een aantal uitgangspunten. Zo mag de informatieverstrekking geen termen of woorden bevatten die de potentiële cliënten de indruk kunnen geven dat zij hun geld of een gedeelte daarvan niet kunnen verliezen, dan wel dat de opbrengsten gegarandeerd zijn, tenzij dit werkelijk het geval is. Daarnaast moet bijvoorbeeld duidelijk worden aangegeven of er sprake is van een beleggings-, spaar- of verzekeringsproduct.

De reclameregels van de Nadere regeling toezicht effectenverkeer 1995 zijn inmiddels in ongewijzigde vorm vervangen door artikel 33 en Bijlage 7 (houdende voorschriften voor informatieverstrekking van effecteninstellingen) van de NR '99 en gelden per 1 februari 1999 voor alle effecteninstellingen.

3.3 WET GEBRUIK VOORWETENSCHAP

Op 1 januari 1999 is de wet tot wijziging van de Wet toezicht effectenverkeer 1995 ter zake van het bestijden van gebruik van voorwetenschap van kracht geworden. In deze wet wordt artikel 46 Wte 1995, dat de verbodsbepaling inzake gebruik van voorwetenschap bevat, aangepast. Met de aanpassing beoogt de wetgever de wet meer in overeenstemming te brengen met het uitgangspunt dat degene die beschikt over voorwetenschap zich onthoudt van effectentransacties. De aanpassing was onder meer ingegeven door de uitleg van de Hoge Raad in het HCS-arrest over het in de verbodsbepaling opgenomen voordeelscriterium.

Het voordeelscriterium is uit de verbodsbepaling geschrapt. Dat betekent dat in beginsel ieder handelen met voorwetenschap strafbaar is, ongeacht of er voordeel mee behaald

kan worden. Voorts is het geheimhoudingscriterium geschrapt. In de nieuwe wet wordt onder voorwetenschap verstaan, de bekendheid met een bijzonderheid omtrent de rechtspersoon, vennootschap of instelling waarop de effecten betrekking hebben of omtrent de handel in de effecten, die niet openbaar is gemaakt en waarvan openbaarmaking naar redelijkerwijs is te verwachten, invloed zou kunnen hebben op de koers van de effecten (ongeacht de richting van de koers).

Aan het verbod tot het gebruik van voorwetenschap zijn twee categorieën effecten toegevoegd waarop het verbod betrekking heeft. Ten eerste betreft dit transacties in effecten waarvan aannemelijk is dat notering van deze effecten spoedig zal plaatsvinden (de zogenaamde "as, if and when issued handel"). Ten tweede vallen onder het verbod transacties in niet-genoteerde effecten waarvan de onderliggende waarden wel zijn genoteerd (het betreft hier onder meer opties en warrants).

Tenslotte is in de wet een aparte strafbepaling opgenomen die het doorgeven van voorwetenschap aan derden alsmede het aan derden aanbevelen om transacties te verrichten in effecten waarop de voorwetenschap betrekking heeft, verbiedt.

De wet biedt de mogelijkheid dat bij AMvB categorieën van transacties worden aangewezen waarop het verbod niet van toepassing is. Met het Besluit van 17 december 1998, houdende bepalingen ter uitvoering van artikel 46, vierde lid, Wtc 1995, is van deze mogelijkheid gebruik gemaakt. Zo worden onder meer het toekennen en uitoefenen van opties in het kader van een personeelsregeling van het verbod uitgezonderd. Het voorstellen tot het toekennen van opties moet dan wel tenminste twee maanden voorafgaande aan de toekenning aan de STE kenbaar worden gemaakt, terwijl de uitoefening moet plaatsvinden op, dan wel binnen vijf werkdagen voorafgaande aan, de expiratedatum (de dag dat de optie afloopt). Ook bovengenoemd Besluit is op 1 januari 1999 van kracht geworden.

In de wet wordt voorts voor effecten uitgevende instellingen en bepaalde categorieën van personen de verplichting geïntroduceerd om transacties die betrekking hebben op de effecten van de eigen instelling te melden aan de STE. Meldingsplichtig zijn bijvoorbeeld degenen die het dagelijkse beleid (mede) bepalen en een ieder die toezicht houdt op het beleid van het bestuur en de algemene gang van zaken in de vennootschap (welal de raad van Commissarissen), degenen die rechtstreeks of middellijk meer dan 25% van het kapitaal van de instelling verschaffen alsmede leden van de ondernemingsraad. Bij wet en AMvB is een aantal transacties overigens uitgezonderd van de verbodsbepaling en zodoende uitgezonderd van de meldingsplicht. De STE verwacht dat de wet de transparantie bevordert en dat de meldingen de effectiviteit van de controle op de naleving van de verbodsbepaling zullen verhogen.

De STE verzorgt een wettelijk register waarin de meldingen worden opgenomen en dat voor een ieder ter inzage ligt. De uitgevende instelling dient een reglement op te stellen

met betrekking tot het bezit van en transacties in op haar betrekking hebbende effecten door haar functionarissen. De STE heeft een model opgesteld voor dit verplichte reglement.

In de Regeling melding en reglementering transacties toezicht effectenverkeer van 15 december 1998 is de meldingsplicht alsmede de plicht tot het instellen van een reglement nader door de STE uitgewerkt. Deze meldingsregeling is vanaf 1 april 1999 van kracht. Door het invoeren van de meldingsregeling ontstaat er een gedeeltelijke overlap met een aantal onderdelen van bijlage IX van het Fondsenreglement van AFX (de Modelcode). Naar aanleiding hiervan en mede gezien de in 1996 gestarte centralisatie van de onderzoeken naar gebruik van voorwetenschap bij de STE, ligt het in het voor nemen van AFX de Modelcode af te schaffen.

3.4 BELEGGERSCOMPENSATIEREGELING

In 1998 is het wetsvoorstel houdende wijziging van de Wte 1995 ter uitvoering van de richtlijn inzake de Beleggerscompensatiestelsels aangenomen. Daarin is de wettelijke verplichting tot invoering van een beleggerscompensatiestelsel voor (categorieën van) effecten(krediet)instellingen vastgelegd. Bij Besluit van 26 september 1998 zijn vervolgens twee separate compensatieregelingen ingevoerd voor respectievelijk effecteninstellingen die niet tevens kredietinstelling zijn en voor kredietinstellingen. Over de regelingen is overleg gevoerd met representatieve organisaties, onder andere de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) en de Vereniging van Commissionairs.

De regelingen voorzien in een compensatie voor beleggers in het geval dat een effecteninstelling vanwege haar financiële positie niet meer aan haar verplichtingen die voortvloeien uit de rechten van beleggers kan voldoen. De dekking bedraagt maximaal 20.000 euro per belegger.

Voor kredietinstellingen is de beleggerscompensatieregeling opgenomen in de bestaande Collectieve Garantierегeling van de banken, die hiervoor is aangepast. De Collectieve Garantierегeling wordt uitgevoerd door DNB.

Voor effecteninstellingen die niet tevens kredietinstelling zijn, is de zogenaamde Beleggerscompensatieregeling van effecteninstellingen voor vorderingen van beleggers (BCR) ingevoerd. De BCR wordt uitgevoerd door de STE.

Enkele belangrijke kenmerken van de BCR zijn.

- eventuele aan beleggers uit te keren vergoedingen worden voldaan ten laste van een daartoe door de effecteninstellingen (niet zijnde kredietinstelling) te vormen compensatiefonds. Het compensatiefonds zal maximaal f 25 miljoen bevatten.
- in het geval dat het compensatiefonds ontoereikend is, zal het meerdere tot een bedrag van f 25 miljoen worden omgeslagen over de effecteninstellingen (niet zijnde kredietinstellingen)
- voor zover het compensatiefonds (dat de eerste jaren nog niet het maximale bedrag

van f 25 miljoen zal bevatten) en bovengenoemde omslag van maximaal f 25 miljoen ontoreikend zijn, zal het meerdere worden omgeslagen over de gehele bedrijfstak (kredietinstellingen en effecteninstellingen die niet tevens kredietinstelling zijn)

3.5 WETSVOORSTEL TOT INVOERING VAN DE DWANGSOM EN DE BESTUURLIJKE BOETE.

In 1998 is het wetsvoorstel tot invoering van de dwangsom en de bestuurlijke boete aan de orde geweest in de vaste commissie voor Financien van de Tweede Kamer. In het wetsvoorstel wordt de financiële toezichthouders (DNB, de VK en de STE) de bevoegdheid verleend om bij overtredingen van de wet dwangsommen en boetes op te leggen. Het wetsvoorstel bevat een aantal tarievenbijlagen waarin per overtreding van de Wic 1995 de hoogte van de op te leggen boete is vastgelegd. Gebleken is echter dat deze tariefindeling te algemeen is en een verdere differentiatie op het niveau van uitvoeringsregelingen wenselijk maakt, zodat de sanctie beter zal aansluiten bij de aard en ernst van de overtreding. Op verzoek van de STE is naar aanleiding van deze constatering een wijziging in het wetsvoorstel aangebracht en aan de Tweede Kamer voorgelegd.

In het kader van het wetsvoorstel heeft in 1998 voorts overleg plaatsgevonden tussen het Ministerie van Financien, de justitiële autoriteiten, DNB, de VK en de STE over het vervolgingsbeleid. Het is de bedoeling dat ter zake afspraken worden gemaakt over het langs bestuursrechtelijke dan wel strafrechtelijke weg sanctioneren van overtredingen en de wijze van afstemming tussen de betrokken autoriteiten. Afstemming is noodzakelijk daar bestuursrechtelijk sanctioneren, door het opleggen van een boete, strafrechtelijke vervolging uitsluit en omgekeerd. Naar verwachting zullen deze afspraken in 1999 worden vastgelegd in een convenant. Binnen de STE wordt tenslotte geïnventariseerd wat de gevolgen van het wetsvoorstel zijn voor de organisatie van de STE.

3.6 NOTA INTEGRITEIT FINANCIËLE SECTOR

3.6.1. ALGEMEEN

De Minister van Financien heeft op 19 december 1997 de 'Nota integriteit Financiële Sector' aan de Voorzitter van de Tweede Kamer aangeboden met daarin een overzicht van de maatregelen en beleidsvoornemens ter bevordering en handhaving van de integriteit in de financiële sector en dus ook in het effectenverkeer. Aanleiding daartoe waren enkele (onderzoeken naar) fraudegevallen die in 1997 plaatsvonden en waarbij verschillende financiële instellingen betrokken zijn geweest.

De Minister van Financien heeft in het verslagjaar tezamen met de drie financiële toezichthouders de verdere uitwerking van de beleidsvoornemens in de nota ter hand genomen. Deze voornemens brengen het belang dat de overheid en toezichthouders

hechten aan de bevordering en handhaving van de integriteit in de financiële sector tot uitdrukking. Het is de bedoeling dat de uitvoering van deze beleidsvoornemens een wettelijke verankering krijgen, waardoor gestalte wordt gegeven aan een derde doelstelling van het toezicht (naast de bescherming van de belegger en de adequate functionering van de effectenmarkten) die ziet op de integriteit van de bij het effectenverkeer betrokken personen en instellingen.

In juni 1998 is een Tussenrapportage Nota Integriteit Financiële Sector (Tussenrapportage) aan de Tweede Kamer aangeboden. Aandachtspunten in deze Tussenrapportage waren onder meer een intensivering van de samenwerking tussen de toezichthouders onderling en de voorbereiding van bepaalde wetswijzigingen waarbij, in het kader van de informatie-uitwisseling tussen toezichthouders en opsporingsinstanties, integriteitsaspecten in de toezichtswetgeving worden verwerkt.

Voorts is in de Tussenrapportage de mogelijkheid van ingebruikneming door de toezichthouders van de Databank Vennoot aangegeven. Deze databank zal hen in staat stellen inzicht te krijgen in de interne structuur van de vennootschap en de betrokkenheid van de vennootschap of diens beleidsbepalers bij andere vennootschappen. De toezichthouders hebben inmiddels kennis gemaakt met de werking en mogelijkheden van de databank. De STE zal op korte termijn worden aangesloten op de Databank Vennoot.

Effectenspecifieke onderwerpen in de Tussenrapportage betreffen ten eerste de informatievoorziening over de primaire markt. De STE beziet thans de wenselijkheid van een regeling inhoudend dat ten laatste op de dag direct voorafgaand aan de eerste dag van inschrijving tenminste een prospectus algemeen verkrijgbaar zou moeten zijn dat voldoet aan de relevante voorschriften.

Een tweede effectenspecifiek onderwerp betrof de naleving van artikel 28, onderdeel h, van het Fondsenreglement van AEX (de verplichting om omtrent elk feit of elke gebeurtenis betreffende de uitgevende instelling waarvan moet worden aangenomen dat er een aanmerkelijke invloed op de koers van zal uitgaan, te stond een publicatie te doen uitgaan). Op grond van de verwevenheid van onderzoeken naar mogelijk gebruik van voorwetenschap en naar overtredingen van artikel 28, onderdeel h, van het Fondsenreglement en de samenwerking tussen STE en AEX ter zake, is er naar het oordeel van de STE geen aanleiding voor aanscherping van het toezicht op naleving van artikel 28, onderdeel h.

Tenslotte stelt de Tussenrapportage aan de orde of moet worden overgegaan tot verplichte publicatie van kwartaalcijfers. De STE is in beginsel voorstander van een dergelijke verplichting (in plaats van de verplichting voor beursgenoteerde instellingen om alleen halfjaarcijfers te publiceren), met dien verstande dat een dergelijke regeling op Europese schaal zou moeten worden getroffen.

Ook de betrouwbaarheidstoetsing van de lagere echelons (andere dan bestuurders en commissarissen) krijgt veel aandacht in de Tussenrapportage. Het zwaartepunt van de beoordeling ligt bij de bedrijfstak zelf, de gedachten gaan hierbij uit naar een systeem van integriteitsbewaking van effectenhandelaren, waarbij het overleg over de vormgeving van een dergelijk systeem nog volop gaande is.

In artikel 42 van de NR '99 is al wel een bepaling opgenomen die een effecteninstelling, die voornemens is om een persoon in dienst te nemen die werkzaam zal zijn in het kader van de door de instelling aangeboden en door de wet bestreken effectendiensten, verplicht om schriftelijke inlichtingen in te winnen bij de vorige werkgever van de betrokken persoon. De betrokken persoon dient de desbetreffende instelling onvoorwaardelijke toestemming te geven voor het inwinnen van de informatie; de effecteninstelling die om informatie wordt verzocht, is tot de (schriftelijke) verstrekking ervan verplicht.

3.6.2 FINANCIËEL EXPERTISE CENTRUM

In de 'Nota Integriteit Financiële Sector' is aangegeven dat door het onderzoek naar de in 1997 ontdekte fraudegevallen een bundeling is ontstaan van fiscale en financiële kennis. In 1998 is een aanzet gegeven om deze bundeling een duurzaam karakter te geven door middel van het instellen van een Financieel Expertise Centrum (FEC). De FEC is een samenwerkingsverband dat als doel heeft de integriteit in de financiële sector te bevorderen. Daarbij zal vooral het belang van een adequaat toezicht op en een goede bestuursrechtelijke en strafrechtelijke rechtshandhaving in de financiële sector richtinggevend zijn. Deelnemers aan de FEC zijn onder meer de financiële toezichthouders, de ECD, de FIOD, de Belastingdienst Grote Ondernemingen Amsterdam en het Openbaar Ministerie (OM).

3.7 BETROUWBAARHEID EN DESKUNDIGHEID

De uitkomsten van het bestuurlijk overleg tussen DNB, de VK en de STE over een nadere duiding van het begrip betrouwbaarheid van bestuurders zijn door de STE in 1998 in haar beleid opgenomen. Mede door uitbreiding van de instrumenten die de STE sinds 1998 hierbij ter beschikking staan, zoals de mogelijkheid informatie te verkrijgen uit de politieregisters, is het mogelijk geworden de bestuurders aan een meer uitgebreide betrouwbaarheidstoets te onderwerpen.

Tijdens het bestuurlijk overleg is geconcludeerd dat deskundigheid een sectorgebonden begrip is en zich minder leent voor een gedetailleerde onderlinge afstemming tussen de toezichthouders. Binnen de STE is met deze uitkomst bij de interne beleidsafstemming en -ontwikkeling rekening gehouden. De resultaten van deze interne beleidsstudie zijn onlangs afgerond en vastgelegd in een beleidslijn.

De STE heeft voorts sympathie voor de initiatieven die de marktorganisaties ondernemen om de deskundigheid en integriteit van de (werknemers van) marktpartijen te verhogen; een voorbeeld van een dergelijk initiatief is het Dutch Securities Institute.

3.8 KOERSMANIPULATIE

Onder koersmanipulatie wordt, kort gezegd, verstaan het creëren van een misleidende voorstelling van zaken door middel van het geven van misleidende informatie of het verrichten van een of meer transacties. In het buitenland heeft het onderwerp koersmanipulatie een ruime belangstelling. Ook in eigen land krijgt het onderwerp steeds meer aandacht. Dit heeft er onder meer toe geleid dat de gedragsregels ten aanzien van het verstrekken van onjuiste of misleidende informatie zijn aangescherpt. Zo zijn in de NR '99 de gedragsregels uitgebreid tot een verbod op misleidende handelingen in het algemeen en een verbod op koersmanipulatie in het bijzonder.

De reeds bestaande strafbaarstelling in het Wetboek van Strafrecht van bepaalde aan (financiële) transacties gerelateerde misleidende handelingen (artikel 334 WvSR) noemt koersmanipulatie niet expliciet en kent een aantal bezwarende voorwaarden waaraan voldaan moet worden voordat sprake is van strafbaar gedrag. Geconstateerd is dat de strafbepaling feitelijk een dode letter is. De STE heeft er bij de Minister van Financiën daarom op aangedrongen een voor ieder geldend verbod van koersmanipulatie onder te brengen in de Wte 1995. Hiermee kan bereikt worden dat het verbod van koersmanipulatie expliciet in de wet verwoord is, een minder zware bewijslast wordt gesteld en dientengevolge een ieder, dus niet alleen effecteninstituten, adequaat vervolgd kan worden.

3.9 VERSTREKKING VAN GEGEVENS INGEVOLGE HET GEWIJZIGD BESLUIT POLITIEREGISTERS

In 1998 heeft de STE in het kader van haar toezicht gegevens kunnen betrekken uit de politieregisters. Van deze bevoegdheid wordt gebruik gemaakt bij de toetsing van de betrouwbaarheid van personen met een (mede)beleidsbepalende invloed op effecteninstituten. Hierbij moet onder meer worden gedacht aan de toetsing van bestuurders van effecteninstituten en houders van gekwalificeerde deelnemingen in deze instellingen. Ook is in het afgelopen jaar een convenant gesloten tussen het Ministerie van Financiën, het OM Ministerie, DNB, de VK en de STE. Hierin zijn afspraken vastgelegd ter coördinatie van de gegevensverstrekking door het OM. Hierbij dient onder meer te worden gedacht aan afspraken met betrekking tot de met de verstrekking gemoeide termijnen, de binnen het OM tot verstrekking bevoegde Officier van Justitie en de (verlenging van de) bewaartermijn van de gegevens. Voorts is afgesproken dat de bij het convenant betrokken partijen de werkafspraken medio 1999 zullen evalueren, nadat de nodige praktijkervaring is opgedaan met de verstrekking van gegevens uit de politieregisters.

Als gevolg van de herijking van de Wte 1995 en de hiermee samenhangende invoering van de NR '99, wordt de STE na inwerkingtreding van deze regelgeving geacht een gro-

tere kring van personen te toetsen op betrouwbaarheid. Naar aanleiding hiervan acht de STE het van belang dat zij ook in die gevallen haar oordeelsvorming mede kan baseren op grond van gegevens uit de politieregisters. De STE heeft inmiddels de wenselijkheid van deze wijzigingen onder aandacht van Financien gebracht.

3.10 MELDING ONGEBRUIKELIJKE TRANSACTIES

In 1998 heeft de STE, geparticipeerd in de Begeleidingscommissie voor het Meldpunt Ongebruikelijke Transacties en haar werkgroepen. De Begeleidingscommissie adviseert de Minister van Financien en/of de Minister Justitie over aanpassing van de indicatoren als bedoeld in de Wet melding ongebruikelijke transacties. In dit kader worden nieuwe ontwikkelingen gevolgd zoals bijvoorbeeld de introductie van de euro en de witwasgevoeligheid hiervan.

In 1998 heeft de Financial Action Task Force on Money Laundering (FATF) de uitkomsten van haar evaluatie van de Nederlandse anti-witwaswetgeving bekend gemaakt. Aan deze evaluatie is ook door de STE deelgenomen. De Ministerraad heeft de uitkomsten van de evaluatie inmiddels aan de Tweede Kamer medegedeeld. Door de FATF wordt een positief beeld geschetst van de wijze waarop Nederland de FATF aanbevelingen heeft opgenomen in de nationale wetgeving alsmede van de samenwerking tussen alle betrokken instanties.

4. INTERNATIONALE SAMENWERKING

4.1 FORUM OF EUROPEAN SECURITIES COMMISSIONS (FESCO)

Het eind 1997 opgerichte overleg orgaan voor effectentoezichthouders in de Europese Unie, het 'Forum of European Securities Commissions' (FESCO) heeft in 1998 een aanvang gemaakt met haar werkzaamheden. Een aantal door FESCO ingestelde werkgroepen dient een geharmoniseerde uitvoering van Europese richtlijnen voor te bereiden. De betrokken onderwerpen zijn de toetsing van de deskundigheid en betrouwbaarheid van bestuurders, de omschrijving van het begrip gereguleerde markt, gedragsregels op het gebied van beleggersbescherming, informatie-uitwisseling en de normen voor het handelsgedrag van emissiehuizen. Met de Europese Commissie is afgesproken dat deze als waarnemer aan het overleg van FESCO en zijn werkgroepen deelneemt. Hierdoor wordt het voor FESCO ook mogelijk rechtstreeks met de Europese Commissie te overleggen over haar beleidsvoorstellen. Dit is in 1998 van belang gebleken ten aanzien van het door de Commissie gepubliceerde 'framework for financial services'. In dit document ontvouwt de Commissie een beleidslijn voor een versterking van de integratie van de financiële markten waarbij zij met name waarde hecht aan een betere coördinatie door de instanties die belast zijn met de uitvoering van de regels die zijn gebaseerd op de Europese richtlijnen. De Commissie noemt in het bijzonder FESCO als een organisatie die een belangrijke taak kan vervullen bij een beter afgestemde uitvoering op het gebied van de gedragsregels zoals deze zijn opgenomen in de Europese richtlijn Beleggingsdiensten.

De effectenrichtlijnen leggen een verplichting aan de lidstaten op tot samenwerking. In het kader van FESCO is begin 1999 door de deelnemende toezichthouders een eerste aanzet gegeven tot uniforme en multilaterale afspraken omtrent de uitwisseling van informatie, dit is geschied in de vorm van een multilateraal 'Memorandum of Understanding on the Exchange of Information and Surveillance of Securities Activities' (MoU). Behalve procedure-afspraken over de wijze van uitwisseling van informatie bevat het MoU ook regels omtrent de door iedere deelnemer in acht te nemen geheimhouding over te verstrekken dan wel te ontvangen informatie. Voorts heeft FESCO, onder de naam FESCOPOL, een groep ingesteld, die tot taak heeft de uitvoering van de MoU te volgen en zonedig met voorstellen te komen tot interpretatie en/of aanpassing daarvan.

4.2 INTERNATIONAL ORGANISATION OF SECURITIES COMMISSIONS (IOSCO)

IOSCO is de internationale organisatie van toezichthouders op de effectensector, waarin de STE namens Nederland deelneemt. Binnen IOSCO is het Technical Committee (TC) het orgaan van de toezichthouders uit de landen met de grootste kapitaalmarkten; de STE maakt deel uit van het TC.

In 1998 heeft IOSCO een document aanvaard waarin de doelstellingen en de principes van het effectentoezicht zijn neergelegd. In dit document wordt voorts ingegaan op een aantal criteria waaraan de uitvoering van het toezicht (waaronder de betrokkenheid van marktorganisaties) dient te voldoen. Dit document is mede op verzoek van het IMF opgesteld, het IMF kan de principes hanteren bij de beoordeling van de financiële infrastructuur van landen die advies en/of financiële ondersteuning van het IMF krijgen. Zeker in het licht van de recente financiële crises in een aantal landen is gebleken dat een adequate structuur van het toezicht, waaronder de onafhankelijkheid, van groot belang is voor de stabiliteit van de financiële sector in deze landen.

In 1998 is besloten tot het instellen van een taskforce voor nader onderzoek naar het opereren van "highly leveraged financial institutions" (hedge-funds), dit naar aanleiding van grote verliezen die bij enkele van deze instellingen in de zomer van 1998 zijn opgetreden. Deze taskforce zal zich niet alleen richten op voorstellen tot een grotere transparantie van deze instellingen naar hun financiers, doch ook bestuderen of een direct toezicht op hedge-funds wenselijk en mogelijk is.

Ten aanzien van de relatie van het effectentoezicht tot de ontstuurige ontwikkeling van het gebruik van Internet bij de financiële dienstverlening heeft een andere taskforce een rapport uitgebracht dat enkele uitgangspunten op dit terrein heeft voorgesteld, één van deze uitgangspunten houdt in dat de toezichthouders ten aanzien van effectenactiviteiten via Internet een gelijkwaardig toezicht dienen uit te oefenen als ten aanzien van activiteiten waarbij gebruik wordt gemaakt van de meer traditionele communicatiemethode. Daarbij is wel afgesproken dat de toezichthouders zich onthouden van een nodeloze belemmering van het legitieme gebruik van Internet.

De voorbereiding van de aanvaarding door IOSCO van de 'international accounting standards', die zijn opgesteld door de International Accounting Standards Committee (IASC), is in 1998 nog niet afgerond. Omdat IASC in december 1998 na een vertraging alsnog een besluit heeft genomen over de belangrijke standaard ten aanzien van financiële instrumenten, zal het TC van IOSCO nu met voortvarendheid dienen te beoordelen of het geheel van de IASC-standaarden aanvaard kan worden voor gebruik door grote ondernemingen die op meerdere beurzen zijn genoteerd. Naar het oordeel van de STE zijn de IASC-standaarden aanvaardbaar.

Binnen IOSCO wordt in een aantal werkgroepen voorts uitgebreid aandacht besteed aan de millennium-problematiek. In de diverse gepubliceerde documenten ter zake benadrukt de IOSCO welke maatregelen marktpartijen en toezichthouders moeten nemen om zonder problemen het jaar 2000 in te gaan.

Over het werk van de diverse werkgroepen van het TC valt het volgende te vermelden:

- een gezamenlijke werkgroep van het Committee on Payment and Settlement Systems (CPSS) en IOSCO heeft het afgelopen jaar het onderzoek naar de markt voor het belenen van effecten voortgezet. Mede op basis van interviews met marktparticipanten is het functioneren van deze markt geanalyseerd. Het rapport van de werkgroep wordt thans afgerond en zal later in 1999 worden gepubliceerd,

- in het najaar van 1998 is een werkgroep begonnen aan een nieuw mandaat inzake elektrische scheimenhandel door derivatenmarkten. Het is de bedoeling dat de werkgroep het gebruik van scheimenhandel voor de verhandeling van derivatencontracten zal onderzoeken. Hierbij zal onder meer aandacht worden besteed aan de binnenlandse en grensoverschrijdende toegang tot deze handelssystemen alsmede de wijze waarop toezichthouders invulling geven aan de goedkeuring van en het toezicht op deze handelssystemen,
- in 1998 is een document inzake risicomangement en controlesystemen voor effecteninstellingen en hun toezichthouders afgerond. Het document analyseert en beschrijft de verschillende elementen van het risicomangement en de controlesystemen en verschaft informatie waarmee effecteninstellingen en hun toezichthouders in hun beleid rekening moeten houden. Het document is in 1998 aan de markt ter consultatie voorgelegd,
- een standpunt inzake methodes voor het bepalen van minimum kapitaalvereisten is in 1998 opgesteld. In het document wordt het alwijzende standpunt van de IOSCO uit 1995 inzake het gebruik door effecteninstellingen van interne modellen voor de berekening van de risico's en de daaraan verbonden kapitaalvereisten herzien; in het licht van de marktontwikkelingen en de verbeteringen in de interne risicobeheersystemen van met name internationaal actieve effecteninstellingen accepteert IOSCO onder voorwaarden het gebruik van interne modellen. Een overweging daarbij is dat het toezicht door gebruik te maken van deze interne systemen efficiënter kan plaatsvinden,
- door de globalisering van de effectenhandel wordt het verschijnsel van koersmanipulatie grensoverschrijdend. Niet alleen is het aantal financiële producten uitgebreid maar tevens zijn als gevolg van technische ontwikkelingen de buitenlandse markten steeds toegankelijker geworden. Koersmanipulatie kan de belangen van de beleggers schaden en afbreuk doen aan het vertrouwen van beleggers in de werking van de effectenmarkten. De werkzaamheden binnen IOSCO richten zich op het in kaart brengen van de nationale regelingen van de deelnemende jurisdicties en op maatregelen om de toezichthouders van de verschillende IOSCO-landen in de gelegenheid te stellen slagvaardig tegen koersmanipulatie op te treden. Voorts is van belang dat de samenwerking tussen toezichthouders op dit terrein wordt gestimuleerd,
- DNB neemt op verzoek van de STF deel aan de werkgroep 'investment management' in het licht van de taak die DNB op grond van de Wet toezicht beleggingsinstellingen vervult. De werkgroep heeft in 1998 veel aandacht besteed aan Internet. De invalshoek betrof de vraag wanneer het gebruik van Internet tot gevolg heeft dat een instelling een aanbod doet aan beleggers in andere landen. Gebleken is dat er geen universele definitie van 'aanbod' kan worden gegeven. Wel is het mogelijk om gedragingen van instellingen te identificeren die erop duiden dat het de intentie is van een instelling om gelden aan te trekken van buitenlandse beleggers. Afhankelijk van de uitkomst van deze identificatie kunnen toezichthouders besluiten op te treden. Voorts is een uitgebreide inventarisatie gemaakt van de toezichtstechnieken die door de

diverse toezichtshouders worden gehanteerd. Deze inventarisatie werd verricht teneinde de toezichthouders inzicht te geven in de wijze waarop toezicht op beleggingsinstellingen in de praktijk plaatsvindt in de verschillende jurisdicties. In 1998 is een aanvang gemaakt met een aantal projecten die in 1999 zullen worden afgerond. Deze betreffen de waardering en wijze van prijsvorming van participaties in beleggingsinstellingen, een summier onderzoek naar 'hedge funds' en de manier waarop gewaarborgd wordt dat de besluitvorming van beheerders steeds in het belang van de beleggers geschiedt.

5. STICHTING TOEZICHT EFFECTENVERKEER

5.1 BESTUUR

De samenstelling van het bestuur was per 1 april 1999 als volgt

Jhr Mr F J Ioudon (voorzitter)
Mr. J. I. van Praag Sigaar (vice-voorzitter)
Prof J H Blokdijk RA (penningmeester)
Drs A Heeneman
J Vroegop
Mr. A W.H. Docters van Leeuwen
Secretaris. Mr. E F Canneman

Op voordracht van het Bestuur heeft de Minister van Financiën bij beschikking van 14 december 1998 Mr. A W.H. Docters van Leeuwen met ingang van 1 januari 1999 benoemd tot bestuurslid. De heer Docters van Leeuwen treedt toe als zesde lid van het bestuur, zulks als eerste stap op weg naar een nieuwe topstructuur van de STF. Deze nieuwe structuur houdt in dat het huidige bestuur, dat bestaat uit bestuurders die hun functie aanvankelijk part-time vervulden, zal worden vervangen door een bestuur dat wordt gevormd door drie full-time bestuurders. De heer Docters van Leeuwen zal in dit nieuwe bestuur het voorzitterschap bekleden. Het huidige bestuur zal, met uitzondering van de heer Docters van Leeuwen, zitting nemen in een nieuw te vormen Raad van Toezicht. Deze Raad zal, naast de voor zulk een raad gebruikelijke taken, vooral dienen als klankbord voor het nieuwe bestuur waar het betreft de interpretatie en toepassing van de regelgeving.

5.2 PERSONEEL EN ORGANISATIE

In 1998 heeft de wijziging van de interne organisatiestructuur waartoe in 1997 was besloten, zijn afronding gekregen. Naast de afdelingen die zijn belast met de uitvoering, het beleid en juridische aangelegenheden, is een aantal ondersteunende afdelingen ingesteld die zorg dragen voor onder meer de informatisering en personeelsaangelegenheden.

Vanwege de verdere uitbreiding van het takenpakket van de STF is ook in 1998 de personeelsbezetting sterk gegroeid. Aan het eind van 1998 had de organisatie 55 medewerkers in dienst, tegen 43 eind 1997. Uiteraard maakt de STF ook gebruik van gespecialiseerde inhuurkrachten, onder meer op het gebied van automatisering en personeelszaken.

In 1998 is een functiewaardings- en salarisstelsel vastgesteld. Voorts is bijzondere aandacht besteed aan opleidingen voor het leidinggevend kader en introductieprogramma's voor nieuwe medewerkers.

De uitbreiding van het personeelsbestand betekent dat binnen de STE een ondernemingsraad zal worden ingesteld, inmiddels is daartoe een voorbereidingscommissie in het leven geroepen.

Voor 1999 wordt een verdere groei voorzien naar een formatie van 87 medewerkers, inmiddels zijn bij de STE per 1 april 1999 68 personen in de organisatie werkzaam, waarvan 70% man en 30% vrouw

Ten aanzien van de werving van nieuw personeel wordt aangetekend dat de huidige arbeidsmarktsituatie beperkingen oplegt aan het door de STE gewenste tempo van het aantrekken van nieuw personeel. In 1999 zal de STE derhalve extra inspanningen verrichten ten aanzien van haar wervingsactiviteiten

Structuur organisatie

Per 1 april 1999 kende de STE de volgende afdelingen, waaraan de genoemde personen leiding geven

Afdeling Beleid:

Dis C Rensen

Afdeling Juridische Zaken:

Mr Drs. P A W Mulder

Afdeling Toezicht Markten:

Mr.Drs A.J Wolters

Afdeling Toezicht Toegelaten Instellingen:

Drs. K J. Vogel RA

Afdeling Toezicht Buitenbeurshandel:

R.R Rijntjes RA RO

Afdeling Secretariaat/Voorlichting:

Mr. E E. Canneman

Afdeling Informatisering:

R Voskuyl

Afdeling Financiële Zaken:

J van Rosmalen

Afdeling Personeel & Organisatie/Interne Zaken:

PP M van Luijn (a 1)

5.3 INFORMATISERING EN AUTOMATISERING

In 1998 is voortvarend gewerkt aan de verdere opzet en uitbouw van de voor de STE benodigde informatiesystemen. Een belangrijke stap werd gezet met het in gebruik nemen van een nieuwe database waarin alle relevante informatie over de onder toezicht gestelde effecteninstituten is opgenomen. Dit systeem verschaft de STE op eenvoudige en snelle wijze inzicht in de structuur van de effecteninstituten. Met de VK en DNB is in 1998 een gezamenlijk project gestart teneinde het mogelijk te maken om gegevens over bestuurders van financiële instellingen met elkaar uit te wisselen. Dit systeem zal de toezichhouders onderling inzicht geven in reeds getoetste en nog te toetsen bestuurders van onder toezicht gestelde instellingen. In 1999 zal dit systeem operationeel worden.

De STE beschikt sinds 1998 over een eigen website, te vinden op www.ste.nl. Op deze site is informatie te vinden over de doelstellingen en werkzaamheden van de STE. Op de site zijn voorts ondermeer opgenomen het actuele Wte-register en een waarschuwingslijst waarop de namen zijn opgenomen van instellingen waar van de STE het vermoeden heeft dat deze effectendiensten aanbieden zonder de vereiste vergunning.

In 1998 is eveneens een nieuw systeem voor de verwerking van de kapitaalapportages van de instellingen (de zogenaamde CAD-rapportages, vernoemd naar de EU 'Capital Adequacy Directive') in gebruik genomen. Bepaalde categorieën effecteninstituten dienen maandelijks financiële gegevens te rapporteren. Op basis van deze gegevens wordt gecontroleerd in hoeverre de effecteninstituten voldoen aan de wettelijke kapitaalvereisten. Dit risicobeheerssysteem is voor de STE een belangrijk instrument voor het financieel toezicht op effecteninstituten.

Ten behoeve van externe controles zal de STE gebruik gaan maken van audit software, die speciaal is geschreven voor het verrichten van externe accountantscontroles. Daarmee kan de STE doelgerichter controles uitvoeren.

Tenslotte is in 1998 begonnen met projecten voor het registreren van effectentransacties van bestuurders van beursgenoteerde ondernemingen en de opzet van een zogenaamd 'Documentair Informatie Systeem'. Met behulp van dit laatste systeem worden de dossiers en documenten die de STE beheert elektronisch ontsloten.

Aangezien de STE recentelijk de gehele automatisering in het kader van de uitbreiding van haar werkzaamheden opnieuw heeft ingericht, is de STE voor haar eigen activiteiten afdoende voorbereid op de millenniumproblematiek.

5.4 FINANCIËN

De STE krijgt haar inkomsten door heffing op de genoteerde ondernemingen op basis van de Regeling kostenverhaal Wet melding zeggenschap 1992 en op AF X (waartoe de

AEX-Effectenbeurs, de AEX-Optiebeurs en de AEX-Financiële Termijnmarkt behoren), de AEX-Agrarische Termijnmarkt en de vergunninghouders op basis van de Regeling kostenverhaal Wet toezicht effectenverkeer 1995

Het overschot over 1998 is fl. 836 652,- hoger geweest dan de begrote toevoeging aan de reserve. Bij de vaststelling van de begroting 1998 is rekening gehouden met overschotten over voorgaande jaren ad fl. 627 000. Het overschot over 1998 is hoofdzakelijk toe te schrijven aan de lagere dan begrote personeels- en adviseurskosten van ca. fl. 1 000 000,-. Voorts waren de inkomsten uit de opgelegde heffingen ca. fl. 200 000,- hoger dan begroot. Het overschot zal in aanmerking worden genomen bij de vaststelling van de begroting voor 2000 en derhalve bij de vaststelling van de heffingen over dat jaar, het is daarom niet toegevoegd aan de reserve, maar begrepen in de passiefpost 'te verrekenen overschot'. Aan de reserve wordt fl. 700 000,- toegevoegd.

De achtergestelde lening van pro resto fl. 800 000,- is aan het einde van 1998 geheel afgelost.

Euro

De invoering van de euro binnen de STE zelf betreft met name het betalingsverkeer en de financiële administratie. Er wordt naar gestreefd de euro medio 2001 bij de STE in te voeren. Tot de overgangsdatum blijft het betalingsverkeer van de STE in guldens verlopen, wordt de financiële administratie in guldens gevoerd en worden de begroting en de jaarrekening in guldens opgesteld, waarbij in de jaarrekening tevens cijfers in euro worden opgenomen.

6. JAARREKENING

Stichting Toezicht Effectenverkeer

6.1 BALANS PER 31 DECEMBER 1998

ACTIVA 31 december 1998 31 december 1997
in guldens, in 1998 ook in euro

VASTE ACTIVA

Materiele vaste activa € 1.574.581 3.469.920 2.897.023

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen

Debiteuren € 305.117 672.390 562.971
Overlopende activa € 137.080 302.086 415.567

€ 442.197 974.476 978.538

Liquide middelen € 1.669.187 3.678.404 2.990.105

€ 2.111.384 4.652.880 3.968.643

€ 3.685.965 8.122.800 6.865.666

PASSIVA 31 december 1998 31 december 1997
in guldens, in 1998 ook in euro

Reserve € 1.322.270 2.913.900 2.213.900

Te verrekenen overschot € 1.581.826 3.485.887 2.649.235

Achtergestelde lening - - 700.000

Kortlopende schulden

Achtergestelde lening - - 100.000

Crediteuren € 449.765 991.153 210.663

Belastingen en premies sociale verzekeringen € 155.089 341.769 246.173

Overlopende passiva € 177.015 390.091 745.695

€ 781.869 1.723.013 1.302.531

€ 3.685.965 8.122.800 6.865.666

6.2 EXPLOITATIE OVERZICHT OVER 1998

	1998	1998	1997 ^c
in gulden, 1998 ook in euro			
Heffingen beurzen	€ 1 717.559	3 785.000	3.265 000
Heffingen genoteerde ondernemingen (WMZ)	€ 518.007	1 141.537	679 126
Heffingen vergunninghouders (Wtc)	€ 1.585 846	3.494.745	2.421.214
Heffingen Toegelaten Instellingen AEX	€ 2.521.039	5.555 640	4 703.774
Overige opbrengsten	€ 102 259	225 350	203.432
	€ 6 444.710	14.202.272	11 272.546
Renteresultaat	€ 4 155	9 157	- 91.636
Totaal opbrengsten	€ 6.448.865	14.211.429	11.180.910
Lonen en salarissen	€ 2.492 734	5.493 261	3.963 954
Sociale lasten	€ 284.205	626 307	273.809
Pensioenlasten	€ 182.317	401 774	370 845
Afschrijvingen materiele vaste activa	€ 411 519	906 868	666.521
Overige bedr kosten	€ 2 380.788	5 246.567	3 844 158
Som der kosten	€ 5.751.563	12.674.777	9.119.287
Overschot	€ 697.302	1.536.652	2.061.623
Te verrekenen overschot	€ 379.656	836.652	1.351.623
Toevoeging aan de reserve	€ 317.646	700.000	710.000

^c voor vergelijkingsdoeleinden aangepast

6.3 TOELICHTING

6.3.1 ALGEMEEN

Hoewel de Stichting niet onderworpen is aan de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW inzake de jaarverslaggeving, is de jaarrekening conform deze eisen opgesteld.

De jaarrekening is opgesteld in guldens. Uitsluitend als aanvullende informatie is de stand per 31 december 1998 eveneens weergegeven in euro. Hierbij is gebruik gemaakt van de omrekenkoers van 2,20371.

De posten waarvan de waardering niet nader is toegelicht zijn tegen nominale bedragen opgenomen, indien nodig onder aftrek van voorzieningen.

Verantwoording van de bijdragen en kosten in het exploitatieoverzicht vindt plaats naar het tijdstip dat de betreffende goederen of diensten zijn geleverd.

De Stichting verkrijgt de middelen ter bekostiging van haar activiteiten door heffingen opgelegd aan de Amsterdam Exchanges N.V. en de AEX Agrarische Termijnmarkt N.V. Daarnaast worden heffingen opgelegd aan de genoteerde ondernemingen en rechtstreeks onder het toezicht van de Stichting vallende vergunninghouders en aan vrijgestelden ter dekking van het uitvoeringskosten van deze wetten.

Daarnaast is besloten tot reservevorming.

6.3.2 BALANS EN EXPLOITATIEREKENING

VASTE ACTIVA

Materiele vaste activa

Betreft kantoormeubilair, kantoorapparatuur en verbouwingskosten, gewaardeerd tegen aanschafwaarde onder aftrek van de volgende afschrijvingen:

Kantoormeubilair	· 20% van de aanschafwaarde
Kantoorapparatuur	33, 3% van de aanschafwaarde
Verbouwingskosten	20% van de aanschafwaarde

Het verloop in het boekjaar was als volgt:

	Verbouwingen	Kantoormeubilair- en apparatuur	Totaal
Stand per 31 december 1997 (in guldens)			
Aanschafwaarde	2 290 660	1.936.317	4 226 977
Cumulatieve afschrijvingen	360 414	969 540	1 329 954
Boekwaarde	<u>1.930.246</u>	<u>966.777</u>	<u>2.897.023</u>
Mutaties in boekwaarde in 1998 (in guldens)			
Investeringen	602 018	877.839	1 479 857
Afschrijvingen	492.536	414 424	906 960
Saldo	<u>109.482</u>	<u>463.415</u>	<u>572.897</u>
Stand per 31 december 1998 (in guldens)			
Aanschafwaarde	2.892.678	2.814.156	5 706 834
Cumulatieve afschrijvingen	852.950	1.383 964	2 236 914
Boekwaarde	<u>2.039.728</u>	<u>1.430.192</u>	<u>3.469.920</u>
Stand per 31 december 1998 (in euro)			
Aanschafwaarde	1 312 640	1.277.008	2.589 648
Cumulatieve afschrijvingen	387 052	628.015	1 015 067
Boekwaarde	<u>925.588</u>	<u>648.993</u>	<u>1.574.581</u>

VLOTTENDE ACTIVA

Liquide middelen

Onder de liquide middelen zijn deposito's opgenomen voor f 3.000.000.
(€ 1.361.340) Dit bedrag is op korte termijn opvraagbaar.

RESERVE

Het verloop in het boekjaar was als volgt:

	(in gulden)	(in euro)
Stand per 31 december 1997	2.213.900	1 004.624
Bij: Gebudgetteerd bestemd voor reservevorming voor 1998	700.000	317 646
Stand per 31 december 1998	<u>2.913.900</u>	<u>1.322.270</u>

TE VERREKENEN OVERSCHOT

In de begroting 1998 is rekening gehouden met een toevoeging aan de reserve van f 700 000 (€ 317.646)

Met het boven dit gebudgetteerde bedrag behaalde overschot zal bij het vaststellen van de begroting 2000 rekening gehouden worden. Derhalve is dit overschot niet als eigen vermogen gekwalificeerd, maar als te verrekenen post

Het verloop van deze post is als volgt

	(in guldens)	(in euro)
Stand per 31 december 1997	2 649 235	1.202.170
Overschot 1998	836 652	379.656
Stand per 31 december 1998	<u>3.485.887</u>	<u>1.581.826</u>

Van deze post is f 2.021.895 (€ 917 495) verrekend in de begroting 1999, terwijl f 1.463 992 (€ 664 331) zal worden verrekend in de begroting voor 2000

ACHTERGESTELDE LENING

Dit betreft een 12-jarige achtergestelde lening van Amsterdam Exchanges N.V. welke in december 1998 geheel is afgelost.

EXPLOITATIEOVERZICHT OVER 1998

	1998 (in guldens)	1998 (in euro)	1997 (in guldens)
Overige bedrijfskosten			
Inhuur- en wervingskosten personeel	1 895 740	860.249	1 052 478
Huisvesting	965.795	438.259	557 797
Kantoorkosten	974 261	442.100	866 006
Reis en verblijfkosten	449.181	203 829	335.169
Diverse bedrijfskosten	<u>961.590</u>	<u>436 351</u>	<u>1 032.708</u>
Totaal overige bedrijfskosten	5.246.567	2.380.788	3.844.158

De bezoldiging van de bestuurders over 1998 bedroeg f 742 767 (1997 f 507.356).

Ultimo boekjaar zijn bij de Stichting 55 personen werkzaam (1997. 43)

6.3.3 NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

De Stichting heeft een huurcontract voor het huidige pand tot 1 juli 2002; als gevolg hiervan bestaat een huurverplichting van f 661.900 (€ 300.357) per jaar exclusief servicekosten. In begin 1999 is ten behoeve van de verhuurder een bankgarantie afgegeven van f 200 000 (€ 90.756).

Door een aantal betrokkenen is bij het College van Beroep voor het Bedrijfsleven beroep aangetekend tegen de door de Stichting opgelegde heffingen die uiteindelijk door de Minister van Financien zijn vastgesteld op basis van de begroting van de Stichting. Het College van Beroep voor het Bedrijfsleven heeft onlangs een uitspraak gedaan waarbij de Stichting is opgelegd een nieuw besluit te nemen. De vorming van een voorziening voor de gevolgen van dit beroep is niet noodzakelijk geacht.

Amsterdam, 7 april 1999

Het Bestuur

6.4 ACCOUNTANTSVERKLARING

OPDRACHT

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 1998 van de Stichting Toezicht Effectenverkeer te Amsterdam gecontroleerd. De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de Stichting. Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake de jaarrekening te verstrekken.

WERKZAAMHEDEN

Onze controle is verricht overeenkomstig algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controleopdrachten. Volgens deze richtlijnen dient onze controle zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang bevat. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van informatie ter onderbouwing van de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. Tevens omvat een controle een beoordeling van de grondslagen voor financiële verslaggeving die bij het opmaken van de jaarrekening zijn toegepast en van belangrijke schattingen die het bestuur van de Stichting daarbij heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algemene beeld van de jaarrekening. Wij zijn van mening dat onze controle een deugdelijke grondslag vormt voor ons oordeel.

OORDEEL

Wij zijn van oordeel dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen op 31 december 1998 en van de exploitatieuitkomsten over 1998 in overeenstemming met algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving en voldoet aan de wettelijke bepalingen inzake de jaarrekening zoals opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW.

Amstelveen, 7 april 1999

KPMG Accountants N.V.

BIJLAGE I

Belangrijkste huidige en voormalige hoofd- of nevenfuncties van de bestuursleden:

Jhr. Mr. F.J. Loudon:

Voormalig bestuurslid MeesPierson
Voorzitter Raad van Commissarissen.
Wegener Arcade N V
De Drie Electronics N V
Lid Raad van Commissarissen van
European Vinyl Corporation N.V
Colonna/Duinrell B V
Utrechtse Beheermaatschappij "Catharijne" B V
Lid Raad van Beheer Dordtsche Petroleum Industrie Maatschappij
Voorzitter Raad van Toezicht Academisch Medisch Centrum van Amsterdam

Mr. J.I. van Praag Sigaar:

Adviseur en voormalig partner bij Boekel De Nerée
Rechter-Ply Arrondissementsrechtsbank Amsterdam
Voormalig voorzitter van de Commissie van Toezicht op de Optiebeurs
Voormalig voorzitter van de Commissie van Toezicht op de Financiële Termijnmarkt
Amsterdam

Prof. J.H. Blokdijk RA:

Directeur J.H. Blokdijk Advies B.V
Hoogleraar Accountantscontrole, Vrije Universiteit Amsterdam
Voorzitter College van Toezicht en Controle van de Koninklijke Vereniging van
Gerechtsdeurwaarders
Voormalig lid van de Maatschap KPMG Klynveld

Drs A. Heeneman:

Lid Raad van Commissarissen van Moeira Enim N.V
Bestuurslid Stichting Administratiekantoor ABN/AMRO Holding
Voormalig Group Controller Koninklijke Shell Group

J. Vroegop:

Voorzitter Adviescommissie voor de Beleggingen, Stichting 1940 ñ 1945
Lid Beleggingscommissie Stichting Pensioenfonds I C I Holland B.V.
Voormalig Concerndirecteur van ABN Amro N V
Voormalig bestuurslid EOF Optiebeurs
Voormalig lid Tuchtcommissie AEX

Mr. A.W.H. Docters van Leeuwen:

Voormalig voorzitter van het College van Procureurs-Generaal

Docent Academie voor Management

Voorzitter van de Stichting Jong Muziktalent Nederland

Voorzitter van de redactiecommissie Beleidsanalyse

Voorzitter van de Raad van Toezicht van de Stichting Koorenhuis

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

BIJLAGE 2

Aantal geregistreerde effecteninstellingen per 31 december 1998

VERGUNNINGHOUDERS

Tot de AEX toegelaten instellingen, geen kredietinstelling 265

Niet tot de AEX toegelaten effecteninstellingen

Orderemissiers ¹	29
Vermogensbeheerders	100
Effectenbemiddelaars	20
Beleggingsrekeningen	3

Totaal 417

OVERIGE IN HET REGISTER OPGENOMEN EFFECTENINSTELLINGEN

Tot de AEX toegelaten kredietinstellingen 45

Kredietinstellingen, niet tot de AEX toegelaten 29

Buitenlandse instellingen met een Europees paspoort

Effectenbemiddelaars	486
Kredietinstellingen	71

Vrijgestelden

Clientenremissiers ²	4 338
Orderemissiers	1
Effectenbemiddelaars ³	10
Particuliere participatiemaatschappijen	2
Effecteninstellingen met overgangstegeling ⁴	33

Totaal 5 015

TOTAAL GEREgistREERDE EFFECTENINSTELLINGEN 5 432

¹ Effecteninstellingen die uitsluitend na toestemming van de client orders aanbieden bij geregistreerde effectenbemiddelaars

² Effecteninstellingen die uitsluitend cliënten aanbieden bij geregistreerde effectenbemiddelaars

³ Effecteninstellingen uitsluitend handelend voor professionele partijen in niet ISD-effecten

⁴ Effecteninstellingen waarvan de vrijstelling onder de Wte 1995 is beperkt of vervallen

BIJLAGE 3

Verzamelde statistische gegevens inzake de Wet melding zeggenschap in ter beurze genoteerde vennootschappen 1996 (Wmz 1996) per 31 december 1998. Tussen haakjes zijn de aantallen per 31 december 1997 vermeld.

OVERZICHT 1

Totaal aantal vennootschappen dat onder de Wmz 1996 ressorteert	373	(305)
---	-----	-------

OVERZICHT 2

Aantal door de STE ontvangen meldingen:

Regulier.		
WMZ (1992)	6	(251)
WMZ 1996	432	(147)
Initieel	72	(117)
Totaal.	510	(515)

OVERZICHT 3

Onderverdeling (in procenten) naar termijn waarbinnen meldingen door de STE zijn ontvangen, gerekend vanaf datum ontstaan meldingsplicht

Regulier.		
0 t/m 3 dagen	39,6	(38,5)
4 t/m 7 dagen	26,4	(23,1)
8 t/m 14 dagen	12,5	(12,1)
15 t/m 31 dagen	10,0	(8,0)
meer dan 31 dagen	11,6	(18,3)
Initieel.		
minder dan 28 dagen	40,3	(nvt) [*]
meer dan 28 dagen	59,7	(nvt) [*]

* In het jaarverslag van de STE over 1997 werd de ontvangstermijn van initiele meldingen niet gespecificeerd